

OPIKELUHUOLTOSUUNNITELMA 2023-2024

Kihniön kunta, Kihniön yhtenäiskoulu

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO	1
2 LÄHTÖKOHTA JA TOIMINTA-AJATUS	2
3 OPISKELUHUOLLON KOKONAISTARVE JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT OPISKELUHUOLLON PALVELUT KIHNIÖSSÄ	4
4 OPISKELUHUOLLON TOIMINTASUUNNITELMA 2023–2024	5
5 YHTEISÖLLINEN OPISKELUHUOLTO JA SEN TOIMINTATAVAT	8
5.1 Opiskeluhoitoryhmä	9
5.2 Nivelvaiheet	9
5.3 Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksessa	10
5.4 Yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä	10
5.5 Poissaoloihin puuttumisen malli.	10
5.6 Tapaturmien ehkäisy, ensiavun järjestäminen ja hoitoon ohjaus	12
5.7 Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen	12
5.8 Koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet	14
5.9 Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä	15
5.10 Kouluruokailu	18
5.11 Kerhotoiminta	19
5.12 Oppilaiden osallistaminen	19
5.13 Oppilaan ohjaus	20
5.14 Kihniön yhtenäiskoulun järjestyssäännöt	20
6 YKSILÖKOHTAISEN OPISKELUHUOLLON JÄRJESTÄMINEN	22
6.1 Monialainen asiantuntijaryhmä	22
6.2 Opiskeluhoitokertomus	23
6.3 Yhteistyö kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa	24
6.4 Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa	24
6.5 Yhteistyö tehostetun, erityisen tuen ja sairaalaopetuksen yhteydessä	25
6.6 Opiskeluhuollon tuki kurinpitörangaistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä	25
7 OPISKELUHUOLLON YHTEISTYÖN JÄRJESTÄMINEN OPPILAIDEN JA HEIDÄN HUOLTAJIENSA KANSSA	26
7.1 Kodin ja koulun yhteistyö	26
7.2 Oppilaiden ja huoltajien osallisuus opiskeluhuollossa	26
8 ROOLIT JA VASTUUT OPISKELUHUOLLOSSA	27
9 MONIAMMATILLINEN YHTEISTYÖ KOULUN ULKOPUOLELLE	44
9.1 Vapaa-aikapalvelut	45
9.2 Perheneuvola	45

9.3 Lastensuojelu	45
9.4 Erikoissairaanhoido	46
9.5 Poliisi	46
10 HENKILÖTIETOJEN SALASSAPITO JA KÄSITTELY	46
11 OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA	48
12 OPISKELUHUOLTOA OHJAAVAA LAINSÄÄDÄNTÖÄ	48

1 JOHDANTO

Hyvinvointialueet vastaavat 1.1.2023 alkaen opiskeluhoitopalveluiden eli koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä kuraattori- ja psykologipalveluiden järjestämisestä. Oppilas- ja opiskelijahuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa.

Opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma korvaa aiemmat koulu- tai oppilaitoskohtaiset opiskeluhoitosuunnitelmat, jotka poistuvat laista ja Opetushallituksen valtakunnallisista määräyksistä.

Opiskeluhoitosuunnitelma on laadittu yhteistyössä esiopetuksen, koulujen ja oppilaitosten henkilöstön, opiskeluhoitopalvelujen, lasten, oppilaiden ja opiskelijoiden sekä huoltajien kanssa. Opiskeluhoitosuunnitelma liitetään lastensuojelulain 12 §:n mukaiseen kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

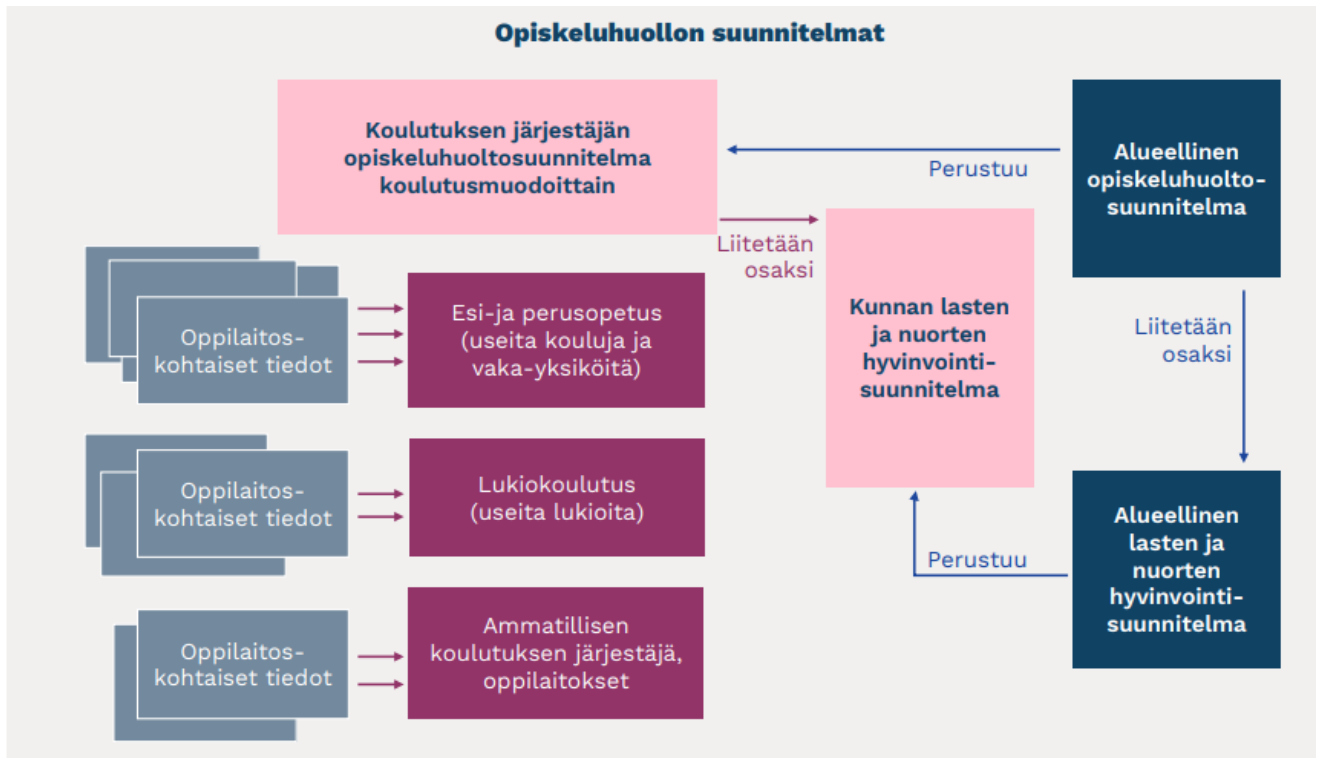
Opiskeluhoito jakautuu yhteisölliseen ja yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon. Opiskeluhoitoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoitona. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaiseen yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon. Vuoden 2023 alusta opiskeluhoitoa toteutetaan opetustoimen sekä hyvinvointialueen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä.

Opiskeluhoito muodostuu kokonaisuudesta, jossa järjestämisvastuu kuuluu sekä koulutuksen järjestäjälle että hyvinvointialueelle. Koulutuksen järjestäjä on vastuussa opiskeluhoiton kokonaisuuden suunnitelmallisesta toteuttamisesta. Opiskeluhoito järjestetään yhteistyössä opetustoimen sekä hyvinvointialueen opiskeluhoitopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa. Koulutuksen järjestäjän on laadittava koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma ja vastattava sen toteuttamisesta.

Koulutuksen järjestäjän on laadittava opiskeluhoitosuunnitelma, joka sisältää opiskeluhoiton toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoiton toteuttamiseksi ja seuraamiseksi. Suunnitelma sisältää:

- 1) arvio opiskeluhoiton kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista
- 2) oppilaitosyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoiton edistämiseksi ja tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi;
- 3) yhteistyön järjestäminen opiskelijoiden ja heidän perheidensä sekä oppilaitoksessa työskentelevien ja muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa;
- 4) suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimenpiteet opiskelijoiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Hyvinvointialueella on alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma hyvinvointialueen vastuulla olevien opiskeluhoitopalvelujen järjestämiseksi. Alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma pohjautuu alueella toimivien koulutuksen järjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmiin.

2 LÄHTÖKOHTA JA TOIMINTA-AJATUS

Opiskeluhuollon suunnitelman laatimisen lähtökohtana on tarve hyödyntää kunnan sisällä olevat voimavarat lapsen ja nuoren tukemiseksi kasvun eri vaiheissa joustavasti ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkoituksena on, että oppilashuollon toimijat luovat toimivan verkoston, jonka työtä ja kehittämistä opiskeluhoitosuunnitelma tukee. Tiedon jakaminen varmistetaan kaikkia hyödyttävällä tavalla. Jokaisella toimintaketjun jäsenellä on selkeä kuva siitä, miten ja kenen kanssa lapsen ja nuoren asioita edistetään. Jokainen aikuinen lapsen lähipiirissä on osa toimivaa oppilashuoltoa lähtien vanhemmista.

Toimintasuunnitelmassa korostetaan ennaltaehkäisyä ja koko koulun yhteistyötä niin, ettei opiskeluhoito ei ole vain ongelmatapausten ratkomista varten, vaan se toimii ennaltaehkäisevästi kaikkien oppilaiden tukena varhaisesta vaiheesta alkaen. Keskeistä on hyvän ja toimivan yhteistyöverkoston luominen, jossa jokainen vanhemmista lähtien tietää oman roolinsa sekä missä vaiheessa ja kehen voi ottaa yhteyttä.

Oppilas- ja opiskeluhoitolain mukaan oppilaalla on oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämä tarvittava opiskeluhoito. Opiskeluhoollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa. Opiskeluhoollolla tarkoitetaan siis oppilaiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemista ja turvaamista. Opiskeluhooltoon sisältyvät opetussuunnitelman mukainen opiskeluhoito sekä opiskeluhoollon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä kouluterveydenhuollon palvelut. Opiskeluhoito on sekä yhteisöllistä että yksilöllistä tukea. **Opiskeluhoollon palvelut ovat vuoden 2023 alusta lukien hyvinvointialueen järjestämisvastuulla.**

Yhteisöllisen ja yksilöllisen tuen tavoitteet, tehtävät ja toimintamallit ovat toisiaan täydentäviä. Opiskeluhoollon tehtävänä on osana koulu yhteisön toimintakulttuuria kehittää hyvinvointia tukevaa oppimisympäristöä ja vahvistaa koulun yhteisöllistä toimintatapaa. Tavoitteena on edistää myönteistä vuorovaikutusta ja keskinäisen huolenpidon ilmapiiriä sekä puuttua tarvittaessa ongelmiin. Tärkeänä tehtävänä on terveen ja turvallisen oppimis- ja kasvuympäristön luominen, mielenterveyden suojaaminen, syrjäytymisen ehkäiseminen sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistäminen. Yhteisölliseen oppilashuoltotyöhön kuuluu koko koulu yhteisön, yksittäisten luokkien ja ryhmien hyvinvoinnin kehittäminen, seuraaminen ja arviointi. Lisäksi tulee huolehtia siitä, että oppilaan yksilölliset kasvuun ja kehitykseen sekä terveyteen liittyvät tarpeet otetaan huomioon koulun arjessa. Pedagoginen tuki on erotettu opiskeluhoollosta ja pedagoginen kolmiportainen tuki kuvataan kunnan oppimissuunnitelmassa. Opiskeluhoollon työntekijät osallistuvat tarvittavissa määrin pedagogisen tuen suunnitteluun.

Opiskeluhoollotyötä suunniteltaessa sovitaan erikseen sekä yhteisölliseen terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen, että yksittäisen oppilaan tukemiseen ja hänen asioidensa käsittelyyn liittyvät periaatteet ja toimintatavat. Opiskeluhoollon toiminnassa myös vaikeuksien ja ongelmien varhainen ennaltaehkäisy ja turvallisuuden liittyvien riskien ennakoiminen on ensisijaisesti luonteeltaan yhteisöllistä toimintaa, jota tulisi kehittää yhdessä kaikkien yhteisöön kuuluvien kanssa. Oppimisen edistämässä ja puuttumisessa yhteisössä oleviin ongelmiin ja vaikeuksiin tarvitaan yksilöllistä tukea. On kuitenkin tärkeää, että samanaikaisesti asioita käsitellään myös yhteisötasolla.

Opiskeluhoollotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, lapsen, nuoren ja huoltajan kunnioittaminen sekä osallisuuden tukeminen. Opettaja on keskeinen oppilaan tukija ja huolen havaitsija koulun arjessa. Opettaja tuo opiskeluhoollotyöhön omat kokemuksensa oppilaan vahvuuksista ja haasteista koulutyön sujumisessa. Opettaja on ensisijaisessa asemassa varhaisen mukaantulon toteutumisessa ja yhteistyön kehittäjänä kodin ja koulun välillä.

Keskeiset käsitteet

<u>Opiskeluhoolto</u>	kokonaisvaltainen päivittäinen oppilaiden hyvinvoinnista huolehtiminen ja turvaaminen, joka kuuluu jokaiselle koulussa toimivalle aikuiselle.
<u>Opiskeluhoollon palvelut</u>	Kouluterveydenhuollon, koulupsykologin ja koulukuraattorin palvelut.
<u>Opiskeluhoolloryhmä</u>	koulukohtainen monialainen työryhmä, joka vastaa koulun opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista.
<u>Monialainen asiantuntijaryhmä</u>	tapauskohtaisesti koottava ryhmä, joka käsittelee yksittäisen oppilaan tai tietyn opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhoollon palvelujen järjestämiseen liittyviä asioita.

3 OPISKELUHUOLLON KOKONAISTARVE JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT OPISKELUHUOLLON PALVELUT KIHNIÖSSÄ

Opiskeluhoollon palvelut, eli psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuolto ovat vuoden 2023 alusta lukien hyvinvointialueen järjestämisvastuulla. Hyvinvointialue, jonka alueella oppilaitos sijaitsee, vastaa opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä alueellaan sijaitsevien oppilaitosten opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta.

Opiskelijalla on halutessaan oikeus saada opiskeluhoollon psykologin ja kuraattorin antamaa opiskelun ja koulunkäynnin tukea ja ohjausta oppimiseen, hyvinvointiin sekä sosiaalisiin ja psyykkisiin valmiuksiinsa. Psykologi ja kuraattoripalveluilla myös edistetään koulu- ja opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä opiskelijoiden perheiden ja muiden läheisten kanssa.

Opiskeluhoollon kuraattorin ja psykologin henkilöstömitoitus on sitova ja lakisääteinen. Yhtä kuraattoria kohden saa olla enintään 670 opiskelijaa ja yhtä psykologia kohden enintään 780 opiskelijaa. Mitoitus määritellään hyvinvointialueen tasolla, ei koulu- tai oppilaitoskohtaisesti. Opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen on oltava opiskelijoiden helposti saavutettavissa. Hyvinvointialueen on järjestettävä palvelut ensisijaisesti oppilaitoksessa.

Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella opiskeluhoollon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä.

Opiskelijalla on oikeus myös terveydenhuoltolain mukaiseen koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon. Koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa toteuttavat terveydenhoitaja ja lääkäri. Myös koulu- ja opiskeluterveyden huollon palvelut on järjestettävä ensisijaisesti lähipalveluna, jolle koulutuksen järjestäjän tulee tarjota asianmukaiset tilat. Toisen asteen opiskeluterveydenhuollon palveluja voidaan järjestää myös keskitetysti opiskeluterveydenhuollon toimipisteessä. Tällöinkin palvelun on oltava helposti opiskelijoiden saavutettavissa.

Kihniössä opiskeluhoollon palvelut järjestää Pirkanmaan hyvinvointialue. Opiskeluhoollolla on vuonna 2023 keväällä käytettävissä kouluterveydenhoitaja 40 %, koulukuraattori 30 % koulupsykologi n.25 % ja koululääkäri n.25 %. Koulupsykologi tekee pääasiallisesti tutkimuksia.

Erilaisilla hankkeilla lisätään henkilöresurssia opiskeluhoollotyöhön. Hankkeiden avulla mahdollistetaan esimerkiksi leiri- ja harrastustoimintaa, kerhoja, välituntitoimintaa, oppilaan kasvatusohjausta ja muita tukimuotoja, tsempparitoimintaa jne. Lisäksi hankkeilla saadaan välineitä tai muita toimintoja hyvinvointia tukemaan.

Opiskeluhoollon suunnitelma pohjaa lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan sekä kunnan opetussuunnitelmaan. Näitä suunnitelmia täydennetään koulukohtaisella toimintasuunnitelmalla.

4 OPISKELUHOOLLON TOIMINTASUUNNITELMA 2023–2024

TEEMA	TAVOITTEET	TOIMENPITEET	VASTUUHENKILÖ / TAHO
Lasten ja nuorten osallisuus	Oppilaita koskevan päätöksenteon osallisuus Osallisuuden ja merkityksellisyyden kokemuksen lisääminen	Oppilaiden kuuleminen heitä koskevista asioista - Kyselyt Oppilaiden säännöllinen edustus oppilashuoltoryhmässä, Oppilaskunta, tukioppilaat ja oppilaiden järjestämä toiminta Nuorisovaltuustoyhteistyö matalan kynnyksen osallistuminen esim. välituntitoiminnan kautta	Rehtori, oppilashuoltoryhmä oppilaskunnan ohjaaja, tukioppilaiden ohjaaja, nuorisovaltuustoston ohjaaja

<p>Kodin ja koulun yhteistyö</p>	<p>Vanhempainiltoikäntöjen kehittäminen</p> <p>Vanhempien osallisuus</p> <p>Molemminpuolinen arvostus</p>	<p>Vanhempainyhdistyksen osallisuus oppilashuoltotyössä</p> <p>Yhteistyö vanhempainyhdistyksen kanssa palaute ja toivekanavana</p> <p>Asianmukaisesti valmisteltujen tilaisuuksien järjestäminen, terveydenhoitaja ja kuraattori illoissa mukana (yhteinen aloitus)</p> <p>Teemavanhempainillat – vanhempien toiveiden mukaan</p> <p>Yhteispeli- toimintamallin käyttöönotto</p> <p>Kunnan palautelomake, virtuaaliset ideariihet vanhemmille</p> <p>Some- viestinnän ja tiedottamisen kehittäminen</p> <p>Kyselyt yms. toteuttaminen yhteistyössä vanhempainyhdistyksen kanssa.</p> <p>lukuvoitiedotteet, kuukausi-tms. tiedotteet</p> <p>Oppilaspalverikäytäntöjen muuttaminen perhelähtöisimmiksi. Esim. LP neuvonpidosta mallia</p> <p>Osallistaminen arkeen (esim. talkoot, tapahtumat, juhlat, vierailut, koulumummit-, ja vaarit, MOK – viikko, kodin ja koulun päivät)</p>	<p>Rehtori, oppilashuoltoryhmä, vanhempainyhdistys, kouluterveydenhoitaja ja kuraattori</p>
----------------------------------	---	--	---

Hyvinvoiva koululainen	Oppilaan kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen ja seuranta, terveellisten elintapojen edistäminen	<p>Hyvinvointitaitojen ja terveellisen elämäntavan opettaminen ja tunnetuksi tekeminen (oppitunnit, tiedotus, OPS)</p> <p>Aktiivinen läsnäolo ja kuunteleminen</p> <p>Järjestöyhteistyön kehittäminen</p> <p>Riittävät tuet ja resurssit, tuen ja resurssien säännölliset arvioinnit</p> <p>Kyselytulosten seuranta ja aktiivinen hyödyntäminen ja niistä tiedottaminen</p> <p>Toimenpiteet kouluruokailussa ja ruokakasvatuksessa, liikunnan lisäämisessä esim. koulumatkat ja harrastustoiminnassa (esim. harrastamisen viikko)</p> <p>Oppilashuollon työntekijöiden osaamisen ylläpito ja sopivat menetelmät (IPC, LP jne.)</p> <p>kulttuurihyvinvointisuunnitelman käyttöönotto, kirjastoyhteistyö</p> <p>Siirtopalaverikäytäntöjen kehittäminen</p>	rehtori, oppilashuoltoryhmä, oppilashuollon henkilöstö, koulun henkilöstö
------------------------	--	--	---

Opiskeluhuollon toimintasuunnitelman tavoitteet asetetaan lasten – ja nuorten hyvinvointikertomuksen, sekä kouluterveyskyselyiden tulosten pohjalta. Lisäksi tavoitteisiin nostetaan aiheita koulukohtaisen opiskeluhoitotyöryhmän muun selvitystyön / tiedon pohjalta, vanhempien, lasten ja työntekijöiden ajatuksista sekä nuorisovaltuuston kannanotoista. Myös alueelliset suunnitelmat ennaltaehkäisevästä mielenterveys- ja päihdetyöstä sekä hyvinvointisuunnitelma ohjaavat vahvasti tavoitteiden asettamista.

5 YHTEISÖLLINEN OPISKELUHUOLTO JA SEN TOIMINTATAVAT

Yhteisöllinen opiskeluhoolto on monipuolinen kokonaisuus ja sitä toteuttavat kaikki opiskeluhoollon toimijat. Yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllisessä opiskeluhooltotyössä seurataan, arvioidaan ja kehitetään koulu yhteisön ja oppilasryhmien hyvinvointia. Lisäksi huolehditaan koulu ympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä. Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä tehdään yhteistyötä oppilaiden, huoltajien sekä muiden lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

Oppilaitoksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista. Myös yksilökohtaisia opiskeluhoitolpalveluja antava henkilöstö, eli kuraattorit ja psykologit sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon ammattilaiset, osallistuvat yhteisöllisen opiskeluhoollon kehittämiseen osana työtehtäviään. Koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelmassa määritellään toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi ja tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi. Keskeinen rooli yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämässä on oppilaitoskohtaisella opiskeluhooltoryhmällä.

Oppilaiden ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen ovat yhteisöllisessä opiskeluhoollossa tärkeää ja hyvinvointia vahvistavaa. Opiskeluhoolto luo koulu yhteisössä edellytyksiä yhteenkuuluvuudelle, huolenpidolle ja avoimelle vuorovaikutukselle. Osallisuutta lisäävät toimintatavat edesauttavat myös ongelmien ennaltaehkäisyä, niiden varhaista tunnistamista ja tarvittavan tuen järjestämistä. Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskelu ympäristöön. Siihen kuuluu fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on oppilaiden ja henkilökunnan turvallisuuden varmistaminen kaikissa tilanteissa. Rauhallinen ilmapiiri edistää työrauhaa.

Opettaja tai rehtori ilmoittaa koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta tilanteeseen osallistuneiden huoltajille. Kiusaamiseen puuttumiseen on laadittu toimintamalli. Kriiseihin varaudutaan ja kriisisuunnitelmaa ja pelastussuunnitelmaa päivitetään lukuvuosittain. Suunnitelmissa kuvataan tarkat toimenpiteet. Pelastautumista harjoitellaan lukuvuosittain.

Koulurakennuksesta sekä opetustiloista ja -välineistä huolehtiminen ylläpitää ympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta. Koulu yhteisöllä on yhtenäiset toimintatavat eri oppimisympäristöissä tapahtuvaa opetusta ja välitunteja varten. Eri oppiaineiden opetukseen laadittuja turvallisuusohjeita noudatetaan ja varmistetaan, että oppilaan oppimisympäristö työelämään tutustumisen aikana on turvallinen. Työelämään tutustumisen jakson aikana työnantaja huolehtii työturvallisuuden toteutumisesta. Koulu ympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta sekä koulu yhteisön hyvinvointia edistetään ja seurataan jatkuvasti. Niitä arvioidaan kolmen vuoden välein toteutettavissa tarkastuksissa.

Turvallisuuden edistämiseen kuuluvat myös koulukuljetuksia, tapaturmien ennaltaehkäisyä ja tietoturvallisuutta koskevat toimintatavat. Ennaltaehkäisevä toiminta kantaa järjestelmällisesti varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetukseen ja toisen asteen koulutukseen, johon oleellisesti kuuluu nivelvaiheiden työ päivähoidosta esiopetukseen, alakoulusta yläkouluun ja yläkoulusta toiselle

asteelle esim. erilaisten siirtopalavereiden muodossa. Nivelvaiheiden prosessikuvauksessa on kuvattu yksityiskohtaisesti ”nivelvaiheet” kohdassa. Keskeistä yhteisöllisessä oppilashuollossa ovat erilaiset ennaltaehkäisevät toimintamallit. Näistä Kihniössä käytettäviä malleja ovat mm. KiVa-koulu, Yhteispeli, Hyvinvoinnin vuosikello, hyvinvoiva koululainen- materiaali ja tukioppilastoiminta. Lisäksi käytetään erilaisia tarpeen mukaisia kohdennettuja ryhmiä.

5.1 Opiskeluhoitoryhmä

Koulukohtainen opiskeluhoitoryhmä vastaa koulun opiskeluhoillon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Sitä johtaa koulun rehtori. Opiskeluhoitoryhmä voi tarvittaessa kuulla asiantuntijoita tms. Ryhmän keskeinen tehtävä on yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen sekä muun yhteisöllisen oppilashuillon toteuttaminen ja kehittäminen. Opiskeluhoitoryhmä kokoontuu vähintään neljä kertaa lukuvuodessa ja kokouksista laaditaan muistio. Opiskeluhoitoryhmä tekee koulukohtaisen vuosisuunnitelman syksyllä ja suorittaa toiminnan arvioinnin keväällä. Vuosisuunnitelma ohjaa lukuvuositista opiskeluhoillon ohjausta ja toteuttamista sekä asettaa lukuvuodelle painopisteet.

5.2 Nivelvaiheet

Varhaiskasvatuksesta esiopetukseen:

Päivähoidosta esiopetukseen siirryttäessä kokoontuu pedagoginen tiimi (lastenopettaja sekä esikouluopettaja ja VEO) arvioimaan tuen tarpeita. Siirretään tarvittava tieto ja pedagoginen tuki. Tarvittaessa kootaan monialainen ryhmä arvioimaan mahdollisia koulunkäynnin tuen tarpeita. Tiedon siirtoon ja ryhmän kokoamiseen kysytty kirjallinen lupa.

Esiopetuksesta perusopetukseen:

Tiedonsiirtopalaveri pedagogisissa asioissa luokanopettajan ja esikouluopettajan välillä. Esiopetuksesta perusopetukseen siirryttäessä huomioidaan, että yksilöllisen oppilashuillon tiedot ovat salassa pidettäviä. **Tiedonsiirto koskien oppilashuillon asiakasrekisterissä olevia salassa pidettäviä tietoja, jotka ovat tarpeellisia oppilashuillon jatkuvuuden kannalta, edellyttävät huoltajien kirjallista suostumusta.**

Alakoulusta yläkouluun:

Laaja-alainen erityisopettaja, 6. luokan luokanvalvoja ja alakoulun luokanopettaja tapaavat tiedonsiirtopalaverissa.

Luokanvalvoja kokoaa aineenopettajien kanssa neuvonpidon, jossa käydään oppilaiden tarvittavat pedagogiset tuet läpi. Luokanvalvoja vastaa tiedon siirtymisestä ja asiakirjojen näkymisestä Wilmassa. Keväällä ennen siirtymistä luokanvalvoja pitää tuleville oppilailleen tutustumispäivän, jonka aikana tutustutaan ryhmän lisäksi tiloihin ja aineopetukseen.

Yläkoulusta toiselle asteelle:

- Jatko-opintojen suunnittelu nuoren kanssa koko yläkoulun ajan, henkilökohtaiset ohjauskeskustelut opinto-ohjaajan kanssa.
- Huoltajien kanssa ja tarjotaan mahdollisuuksia henkilökohtaisiin tapaamisiin 9. luokan aikana.
- Tutustumiset toisen asteen koulutuksiin, työelämäyhteistyö (esim. TET, ammattiesittelyt, yritysvierailut)

- Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden kanssa koulutuskokeilut, siirtymäpalaverit ja opetuksen järjestämisen kannalta tarpeellisten tietojen siirtäminen huoltajan ja oppilaan luvalla toiselle asteelle.
- Ilman toisen asteen koulutuspaikkaa jääneen tai muusta syystä opintojen aloittamisen hankaluuksissa olevan kanssa yhteistyö Kihniön etsivän nuorisotyön kanssa.

5.3 Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksessa

Oppilaan ja opiskelijan terveyden edistämiseksi on kouluyhteisön ja opiskeluympäristön terveellisyys ja turvallisuus tarkastettava joka kolmas vuosi (Neuvola toiminta, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto sekä ehkäisevä suun terveydenhuolto 338/2011 12 §.) Tarkastus tehdään yhteistyössä oppilaitoksen ja sen oppilaiden, koulu- tai opiskeluterveydenhuollon, terveystarkastajan, henkilöstön työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kesken. Tarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamista seurataan vuosittain.

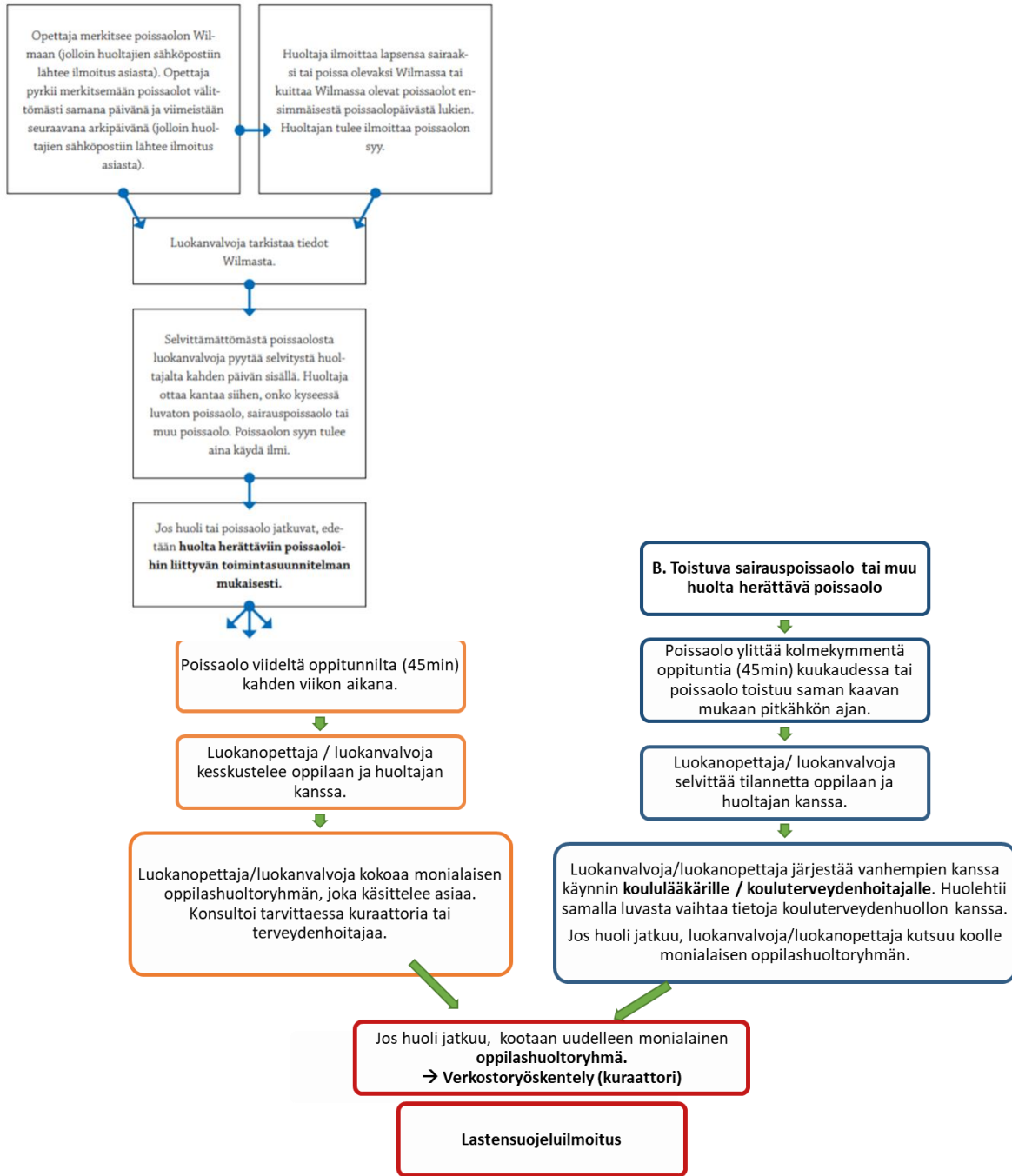
5.4 Yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä

Kouluissa ja oppilaitoksissa terveysneuvonnan ja terveystiedon opetus täydentävät toisiaan (338/2011 14 §). Kouluterveydenhoitaja ja terveystiedon opettaja suunnittelevat terveysneuvonnan ja terveystiedon sisältöä yhteistyössä.

Yhteistyötahoilla on tapaaminen vähintään kerran lukuvuodessa, joissa arvioidaan ja suunnitellaan terveysneuvonnan ja terveystiedon sisältöä sekä suunnitellaan mahdollinen lukuvuoden yhteistyö.

5.5 Poissaoloihin puuttumisen malli.

Poissaoloihin puuttumisen malli kuvattu yksityiskohtaisesti erillisessä toimintamallissa. (Kansiossa sivistys yhteinen/poissaolot_toimintamalli). Mallissa on kuvattu mm. koulun koulupoissaoloja ehkäisevä ja läsnäoloa edistävä työ, puuttuminen koulupoissaoloon varhain syrjäytymisen ehkäisemiseksi, yhdenmukainen järjestelmä koulupoissaoloon puuttumiseksi oppilaalle, huoltajille ja koulun henkilökunnalle, selkeä rakenne ja vastuunjako huolta herättävää koulupoissaoloa koskevissa asioissa.

5.6 Tapaturmien ehkäisy, ensiavun järjestäminen ja hoitoon ohjaus

Tapaturmien ehkäisyssä on ensisijaista kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden huomioiminen. Koulutapaturmia seurataan, arvioidaan ja niistä kertynyttä tietoa hyödynnetään tapaturmien ehkäisyssä.

Koulun henkilöstöä tiedotetaan kouluilla, miten tapaturmatilanteissa toimitaan ja miten tiedotus hoidetaan. Rehtori vastaa tiedottamisesta ja tiedon keruusta.

Kouluterveydenhoitaja antaa ensiapua ja hoitoonohjausta koululla ollessaan, muutoin koulun henkilöstö huolehtii tarvittavasta ensiavusta ja hoitoon ohjauksesta terveyskeskukseen. Vakavat tapaturmat ilmoitetaan huoltajalle välittömästi. Toimintaohjeet tapaturman sattuessa löytyvät koulun pelastussuunnitelmasta, joka päivitetään vuosittain. Vakavista onnettomuuksista toimintaohje löydettävissä koulun kriisisuunnitelmasta. Tapaturmista tehdään aina vahinkoilmoitus ja kirjaus toimitetaan rehtorille.

Tapaturmia ehkäistään koulun toimintoja ja tiloja/alueita suunnittelemalla, korjaamalla rikkoutuneet paikat tai epäkohdat mahdollisimman nopeasti, tukemalla lasten liikuntataitoja, liikenneturvallisuuden suunnittelulla ja järjestyssäännöillä.

5.7 Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Päihteiden käyttöä seurataan kouluterveydenhuollossa ja siitä tiedotetaan myös koulun oppilashuoltoon. Lisäksi päihteiden käytön tilannekuva saadaan kouluterveyskyselyistä. Tärkeää työssä on, että tunnetaan nuorten päihteiden käytön riskiä lisäävät tekijät ja pyritään vaikuttamaan niihin ennakkollisesti. Sosiaalinen epäluottamus ja heikko itsetunto, hallitsemattomat muutokset, yksinäisyys, päihdemyönteinen asenne, sosiaalinen ympäristö asenteineen, päihteiden saatavuus ja kontrollin vähyys lisäävät nuorten riskiä päihteiden käyttöön. Oppilashuollon toimilla ja yhteistyöllä eri tahojen kanssa, pyritään poistamaan riskitekijöitä sekä vahvistamaan suojaavia tekijöitä, kuten itsetuntoa, tietoisuutta, oikeaa tietoa, kaveritaitoja ja kiusaamisen vastaista työtä tekemällä, luottamuksellisia suhteita luomalla, osallisuuden kokemusta varmistamista, saatavuuden ja käytön kontrollin vahvistamista sekä vaikuttaa asenteisiin.

Yhtenäiskoulussa ala- sekä yläkoululaiset ovat samassa pihassa ja rakennuksissa, mikä osaltaan on merkittävää päihteiden käytön ja siihen puuttumisen sekä ennaltaehkäisyn osalta. Koulun päihdesuunnitelma pohjautuu alueelle monialaisesti laadittuun ennaltaehkäisevään päihde- ja mielenterveyssuunnitelmaan.

Tupakointi ja päihteiden käyttö kouluajana koulun alueella on kielletty. Välituntivalvonta osaltaan hoitaa asian tarkkailua ja puuttumista. Pienessä koulussa päihteiden ja nikotiinituotteiden käytön seuraaminen on suhteellisen helppoa ja pystytään toteuttamaan systemaattisesti. Epäilytilanteissa epäily voidaan nostaa keskusteluun- Puuttumisessa tärkeässä roolissa on puheeksi ottaminen. Jokaisen velvollisuus on huolen / epäilyn herätessä ottaa asia puheeksi.

Ennaltaehkäisy on osa kouluterveydenhuollon ohjausta ja neuvontaa sekä terveystiedon opetusta. Kuraattori ja/tai etsivä nuorisotyöntekijä sekä koulunuorisotyöntekijä tekee ennaltaehkäisevää päihdetyötä järjestämällä esim. ennaltaehkäisevän päihdetyön viikolla aiheeseen liittyvää välituntitoimintaa. Ennaltaehkäisyssä tehdään yhteistyötä eri toimijoiden esim. päihdetyöntekijän tai Ehyt ry:n kanssa.

Koululla ollaan aktiivisesti yhteydessä myös paikallisten kauppiaiden kanssa liittyen alaikäisten mahdollisuuksiin saada haltuunsa päihteitä. Kouluterveydenhuolto seuraa aktiivisesti paikallisten kauppiaiden toimintaa alkoholin ja energijuomien myymisestä alaikäisille. Paikalliset yritykset eivät myy energijuomia alle 15-vuotiaille.

Tupakoinnin, alkoholin, päihteiden ja energijuomien käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen
Tupakan, alkoholin, päihteiden ja energijuomien käytön ennaltaehkäisemiseksi tehdään ennaltaehkäisevää työtä terveystiedon ja muiden oppiaineiden tunneilla, terveydenhoitajan ja muiden nuorten parissa toimivien aikuisten toimesta.

Yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä

- Vuosittainen suunnittelu- ja yhteistyöpalaveri (terveystiedon opettajat ja kouluterveydenhoitaja): yhteistyö, työnjako, päämäärät
- Asiantuntijuuden ja tiedon jakaminen
- Yhteistyö materiaalin hankinnassa ja jakamisessa (esim. Kondomien jako kaikille 8. Luokkalaisille)
- Terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä pyritään huomioimaan sujuva yhteistyö ja työnjako eri kouluasteiden välillä

Yhteisöllinen ehkäisevä opiskeluhoito

- Mahdollisuuksien mukaan yhteistyö valtakunnallisissa päihdeprojekteissa ja siihen liittyvien vierailijoiden järjestämisessä
- Kouluterveyskyselyn tarjoaman tiedon hyödyntäminen yhteistyössä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämiseksi
- Yhteistyö nuorten parissa toimijoiden kesken, nuorisotoimi, seurakunta, urheiluseurat, vanhemmat.
- Yhteistyö nuorten vertaisryhmien (esim. Tukioppilaat, oppilaskunta) kanssa päihteiden käytön ehkäisemiseksi ja/tai nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi
- Valistusyhteistyö, hyödyntäen myös kolmatta sektoria tai muita toimijoita
- Päihteettömän arvomaailman vahvistaminen osana kasvatusta (yhteistyö huoltajien kanssa)
- Nollatoleranssi päihteiden ja tupakkatuotteiden suhteen lasten ja nuorten tapahtumissa
- Yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen kanssa (tieto, materiaalit)
- Mahdollisuuksien mukana valtakunnallisissa projekteissa ja oman toiminnan tuottaminen valistustyössä
- Vertaisryhmien aktivoiminen ennaltaehkäisytyötön (esim. Tukarit)

Yksilöllisen opiskeluhoillon toimenpiteet

- Tupakkatuotteita käyttäneelle tarjotaan mahdollisuutta tai ohjataan henkilökohtaiseen neuvontaan kouluterveydenhoidossa, jossa ovat mukana tarvittaessa huoltajat. Käytöstä ilmoitetaan vanhemmille.

Päihteiden vaikutuksenalainen oppilas koulussa

- Oppilas saatetaan terveydenhoitajalle/ kuraattorille /rehtorille
- Ilmoitus huoltajalle välittömästi
- Lastensuojeluilmoitus (mieluiten yhteistyössä huoltajien kanssa)
- Perustetaan asiantuntijaryhmä ja tarjotaan (ohjataan) opiskeluhoillon palveluja

- Kriisisuunnitelmasta löytyy tarkemmat toimintaohjeet tilanteiden varalla.

Oppilaan hallussa on päihdyttäviä aineita

- Oppilaalta takavarikoidaan terveydelle vahingolliset aineet
- Huumausaineiden ollessa kyseessä otetaan yhteys poliisiin ja lastensuojeluilmoitus
- Ilmoitus huoltajalle
- Kriisisuunnitelmasta löytyy tarkemmat toimintaohjeet tilanteiden varalla.

Tupakointi koulupäivän aikana

- Ensisijaisesti oppilas soittaa kotiin opettajan valvonnassa
- Opettaja kertoo vanhemmalle jatkotoimenpiteistä
- Merkintä esim. Wilmaan
- Tupakointivälineet luovutetaan vain huoltajalle
- Kasvatuskeskustelu/jälki-istunto 1 tunti.
- Ohjaus terveydenhoitajalle
- Asia monialaisen työryhmän käsittelyyn, mikäli toistuvaa.

Energiajuomien käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Energiajuomien käytön ennaltaehkäisemiseksi tehdään ennaltaehkäisevää työtä terveystiedon ja muiden oppiaineiden tunneilla, terveydenhoitajan ja muiden nuorten parissa toimivien aikuisten toimesta sekä myös nuorten vertaisryhmien avulla. Jokaisen koulun järjestyssäännöissä kielletään hallussapito ja juominen. Järjestyssääntöjen rikkomisesta seuraa Wilma- merkintä. Järjestyssääntöjen rikkominen vaikuttaa käyttäytymisnumeroon. Kauppiaiden kanssa tehtävä yhteistyö.

5.8 Koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet

Koulukuljetuksen odotusaikoina oppilaille järjestetään ohjattua toimintaa. Turvavyön käyttö koulukuljetuksissa Kouluajaja ajavan auton kuljettaja ohjaa ja valvoo oppilaiden On kuvattu tarkemmin koulukuljetusoppaassa. Oppaassa annetaan turvallisuutta koskevat ohjeet: Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Koulukuljetuksessa mukana olevien lasten huoltajat vastaavat siitä, että lapsi pääsee turvallisesti kotoa autoon ja autosta kotiin.

Koulukuljettaja huolehtii sääntöjen noudattamisesta matkan aikana. Mikäli oppilas toistuvista kehotuksista huolimatta ei noudata ohjeita, ajoneuvon kuljettaja on velvollinen ilmoittamaan siitä koululle. Koulun rehtori ottaa yhteyttä oppilaan kotiin, kertoo tilanteen ja ilmoittaa, ettei oppilaan omavaltainen ja ohjeista piittaamaton käyttäytyminen voi jatkua, sekä kertoo ajoneuvon voivan kieltäytyä ottamasta omaa ja muiden liikenneturvallisuutta vaarantava oppilas koulukuljetukseen.

Mikäli tilanteessa ei tapahdu muutosta ajoneuvon kuljettaja ilmoittaa uudelleen asiasta rehtorille ja koulukuljetuksen järjestämisen voidaan siirtää huoltajan vastuulle. Menettely perustuu perusopetuslain 29 ja 32 §:ään.

Kunta on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa, kouluhammashoitokäyntejä, koululääkärillä käyntejä sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä (mutta ei esim. terapiakäyntejä). Vakuutus korvaa

tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Esinevahinkoja ei korvata. Vakuutus ei korvaa oppilaan tahallaan aiheuttamaa vahinkoa toiselle osapuolelle eikä vaatteiden, silmälasien tms. rikkoutumista. Vahingontekijä (myös alaikäinen) tai hänen huoltajansa joutuu korvaamaan aiheuttamansa vahingon.

Laki alkolukon käytöstä koulu- ja päivähoitokuljetuksissa (1110 / 10.12.2010) tuli voimaan 1.8.2011. Sen mukaan alkolukolla varustettua ajoneuvoa on käytettävä esiopetukseen, perusopetukseen ja lisäopetukseen osallistuvien oppilaiden kuljetuksissa, toisen asteen koulutukseen osallistuvien opiskelijoiden kuljetuksissa; ja päivähoitokuljetuksissa. jos kuljetuksen järjestää kunta, kuntayhtymä, koulu tai laitos tilausliikenteenä ja kuljetukseen saadaan kunnan tai valtion tukea.

Kts. koulukuljetusopas.

5.9 Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Jokaisella oppilaalla on oikeus turvalliseen oppimisympäristöön. Kaikilla koulun aikuisilla on velvollisuus toimia kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän estämiseksi ja vähentämiseksi.

Kiusaamisen määritelmä

Kun yksi tai useampi ihminen toistuvasti ja pidemmän ajan kuluessa kohdistaa tietoista ja aktiivista kielteistä käytöstä yhtä tai useampia kohtaan tai sulkee heidät pois joukosta.

Kiusaamisena pidetään sitä, kun yksi ja sama oppilas joutuu toistuvasti ja systemaattisesti toisten tahallisen ja kielteisen toiminnan kohteeksi. Tällä tarkoitetaan toimintaa, jolla pyritään haittaamaan tai vahingoittamaan tai aiheuttamaan pahaa mieltä jollekin toiselle.

On huomattava, että myös opettaja tai muu henkilökuntaan kuuluva voi joutua kiusaamisen kohteeksi. Kiusaamista on mm.:

- Tavaroiden piilottelu tai luvatta ottaminen
- Hakkaaminen, tyrkkiminen, potkiminen, nipistely, maahan kaataminen, kamppaaminen, tukasta vetäminen ja kaikki muu käsiksi käyminen eli fyysinen kiusaaminen (kiusaamiseksi luokitellaan myös väkivalta, joka naamioidaan urheiluksi tai leikiksi)
- Pilkkaminen, haukkuminen, lällätys, ilkkuva matkiminen, toisen ulkomuodon tai tekemisten jatkuva kommentoiminen, kikattelu, pilkallinen nauru
- Pelottelu, uhkailu, pettäminen, perättömien juttujen keksiminen eli sanallinen kiusaaminen
- Toisen yllyttäminen yhtä vastaan, yksin jättäminen tai leikeistä pois jättäminen ilman syytä, ilmeily, huokailu, merkitsevien silmäysten vaihtaminen jonkun kanssa, toisen kohtelemisen kuin ilmaa eli hiljainen kiusaaminen

Kiusaamisen ehkäiseminen Koulussamme vahvistamme oppilaiden kiusaamisen vastaisia asenteita. Saatamme säännöt selvästi tiedoksi oppilaille ja koteihin. Kiusaamiseen liittyvistä käytänteistä tiedotetaan. Oppilaita valvotaan kouluaikana. Luokissa luokanvalvoja, opettajat ja opiskeluhoitoryhmän jäsenet käsittelevät kiusaamiseen liittyviä asioita säännöllisin väliajoin mm. KIVA- oppituntien puitteissa. Välituntivalvonta on osa kiusaamisen vastaista työtä ja siihen resursoidaan.

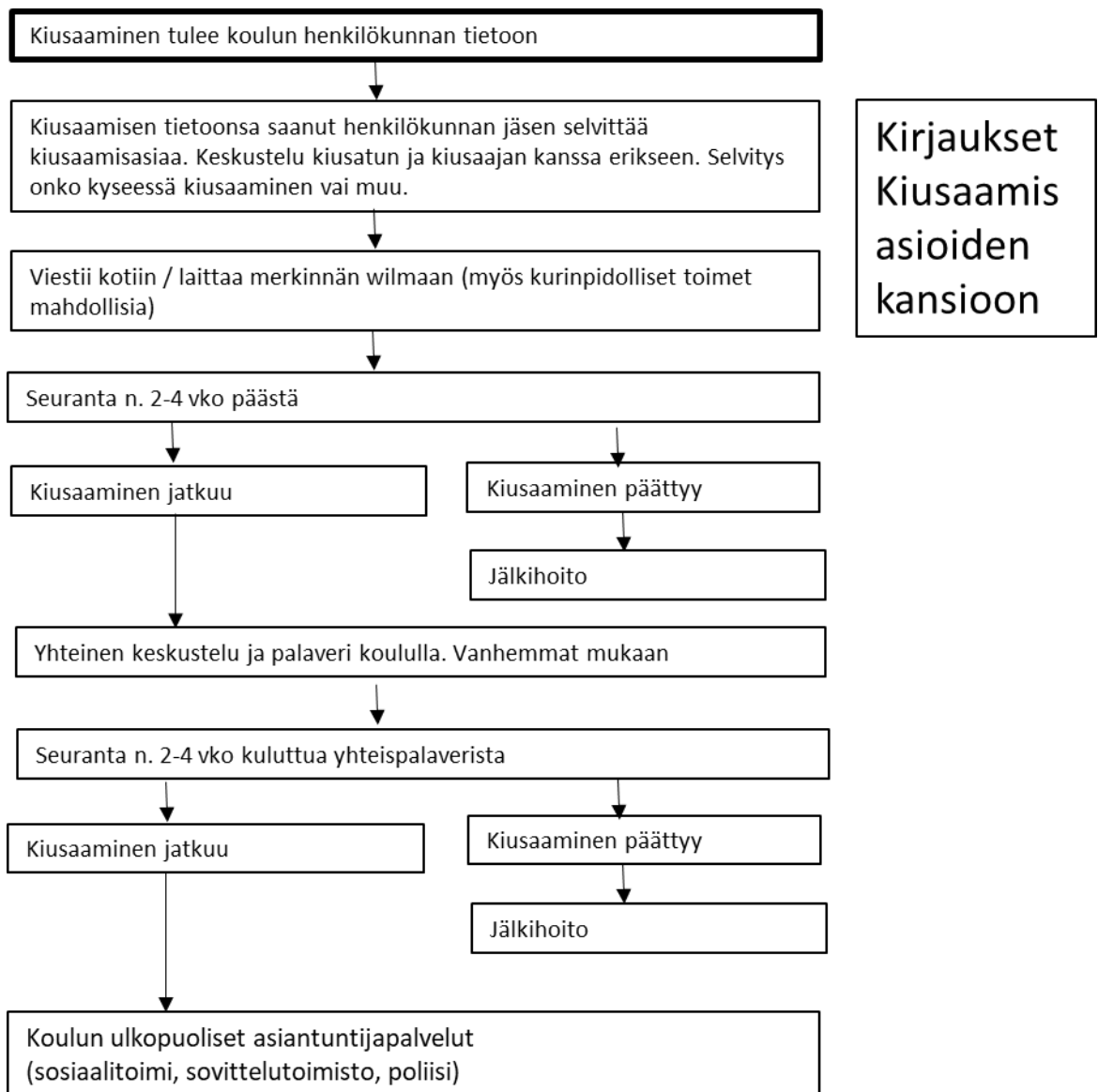
Yksittäiset riidat ja konfliktit selvitetään koulussa keskustelemalla.

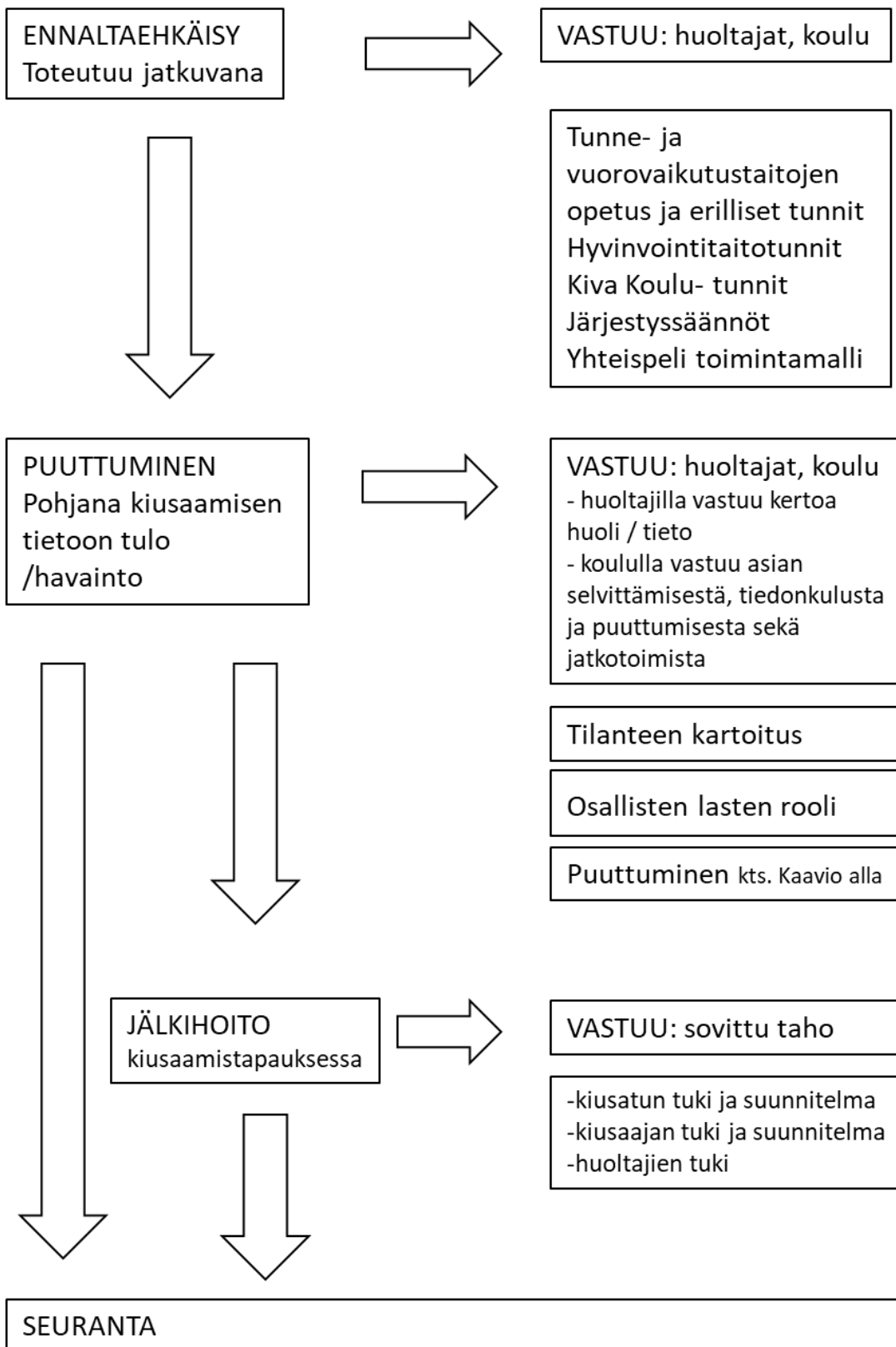
Toiminta kiusaamistilanteissa

Yksittäiset tönimiset ja huutelut eivät ole kiusaamista, ne ovat huonoa käytöstä. Siitä huolimatta ne ovat väärin (merkinnät Wilmaan). Näissä tilanteissa asia hoidetaan koululla keskustelemalla oppilaiden kanssa asiasta, sekä merkitemällä Wilmaan (epäasiallinen käytös tms. selvityksineen). Lapsille tulee myös riitaa, jotka selvitetään koulussa.

Kiusaamista on, kun yhdelle ja samalle ihmiselle aiheutetaan tahallaan ja toistuvasti paha mieltä ja paha mieltä aiheuttavat joku /jotkut, joita vastaan kiusatun on vaikea puolustautua.

Koululla annetaan tietoa kiusaamisesta ja aktiivisesti kannustetaan kertomaan (huolilaatikot). Selvittämiskeskustelut kasvatustilanteina! Keskustelut kirjataan.

Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Opiskeluhuollon toiminnan, kuten varhaisen puuttumisen tarkoituksena on ennaltaehkäistä kriisien syntymistä. Kriisitilanteiden ehkäisy ja niihin varautuminen on osa koulun huolenpito- ja turvallisuuskulttuuria. Terveiden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen koulussa on samalla myös kriisitilanteiden ennalta ehkäisyä ja niihin varautumista. Turvallisuuskulttuuria edistää kaikki myönteistä yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia tukeva toiminta: koulun ilmapiiri, hyvät ja toimivat opettajien ja oppilaiden väliset suhteet, koulun aikuisten väliset suhteet sekä jatkuvuuteen ja avoimuuteen perustuvat suhteet koteihin ja yhteistyökumppaneihin. Rehtori vastaa, että koulussa sovitaan keskinäisen työnjaon ja sitoutumisen toimintamallit, jotka auttavat toimimaan tarkoituksenmukaisesti kriisitilanteiden ehkäisyssä, turvallisuuden edistämisessä ja ylläpitämisessä sekä erilaisissa onnettomuus-, ongelma- ja vaaratilanteissa. Pirkanmaan hyvinvointialue laatii alueellisen opiskeluhuollon kriisisuunnitelman opiskeluhuollon toimijoiden osalta. Tämä suunnitelma otetaan osaksi koulujen kriisisuunnitelmaa sen valmistuttua.

Toiminta erilaisissa kriisitilanteissa on kirjattu kriisisuunnitelmaan.

5.10 Kouluruokailu

Kouluruokailun tehtävänä on oppilaiden terveen kasvun ja kehityksen, opiskelukyvyn sekä ruokaosaamisen tukeminen. Opetukseen osallistuvalla on annettava jokaisena työpäivänä täysipainoinen maksuton ateria. Ateria nautitaan tarkoituksenmukaisesti järjestettynä ja ohjattuna ruokailuna. Kouluruokailun järjestämisessä otetaan huomioon ruokailun terveydellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen merkitys. Ruokailuhetkillä on tärkeä virkistystehtävä ja niillä edistetään kestävä elämäntapaa, kulttuurista osaamista sekä ruoka- ja tapakasvatuksen tavoitteita. Oikea-aikainen ja kiireetön ruokailu ja mahdolliset välipalat varmistavat jaksamisen koulupäivän aikana. Viihtyisä ruokailuhetki lisää hyvinvointia koko kouluyhteisössä. Kouluruokailua ohjaavat valtakunnalliset kouluruokasuositukset, Lasten- ja nuorten hyvinvointikertomuksessa 2019-2021 nostetaan esiin kasvisruokapäivä, joka toteutetaan kouluruokailussa. Kouluruokasuositusten toteutumista seurataan opiskeluhoitoryhmässä vuosittain.

Kouluruokailu on oppilaille tärkeä osa koulupäivää. Oppilaita kannustetaan osallistumaan kouluruokailun ja etenkin ruokailuhetkien suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. Opettajat huolehtivat ruokailun yhteydessä annettavasta ohjauksesta ja kasvatuksesta yhdessä koulun muiden aikuisten kanssa. Kouluruokailun tavoitteista ja järjestämisestä keskustellaan kotien kanssa ja yhdessä tuetaan oppilaiden kehitystä. Kouluruokailuun osallistumista sekä ruoan ja ruokailutilanteen laatua seurataan ja arvioidaan säännöllisesti. Kaikki oppilaat veloitetaan osallistumaan kouluruokailuun ja viipymään ruokalassa vähintään 15 minuuttia.

Opetushenkilöstö ja ruokailusta vastaava henkilöstö tekevät yhteistyötä kouluruokailun järjestämisessä ja toiminnan kehittämisessä Kouluruokailun suunnittelussa toimii ruokatoimikunta, johon kuuluu keittiöhenkilökunnan lisäksi oppilaiden edustus, terveydenhoitaja, hyvinvointikoordinaattori, kuraattori ja rehtori. Mikäli oppilaalla on yksilöllisiä ravitsemukseen sekä terveyden tai sairauden hoitoon liittyviä tarpeita, tulee oppilaan, huoltajan, ruokailusta vastaavan henkilöstön ja kouluterveydenhuollon sopia yhdessä ruokailuun liittyvistä tukitoimista ja seurannasta. Ruokalahenkilökunta osallistuu ruokailun seurantaan ja tekee seuranta mm. ruokahävikistä.

Kihniön yhtenäiskoulussa tarjoillaan aamuisin myös aamupala, jolla tuetaan lasten ja nuorten hyvinvointia.

Erityisruokavaliot

Erityisruokavalioiden osalta aina todistus terveydenhoitajalta, lääkäriltä tai ravitsemusterapeutilta koulun keittiöön, kun on kyseessä allergia, uskonnolliset syyt tai sairaus (kuten keliakia). Kasvisruokavaliosta tarvitaan myös todistus alaikäisestä lapsesta. Tällä käytännöllä varmistetaan oikeat erityisruokavaliot, joiden noudattamatta jättäminen aiheuttaisi lapselle terveydellistä haittaa.

Vanhemmat eivät voi ilmoittaa erityisruokavalioksi esimerkiksi sellaista ruoka-ainetta, mitä lapsi ei vain jostain syystä suostu syömään, ellei siitä oikeasti aiheudu lapselle haittaa. Poikkeuksena tähän ovat perheen eettiset valinnat tai lapsen uskonto. Vanhemmat ovat erityisruokavaliotasioissa yhteydessä kouluterveydenhoitajaan ja hän toimittaa lukukauden alussa koulun keittiölle listan oppilaista, joilla on erityisruokavaliot. Yksi todistus riittää koko koulunkäynnin ajaksi. Mikäli muutoksia ruokavaliossa tulee, vanhempien tulee siitä ilmoittaa ja tarvittaessa kirjoitetaan uusi todistus. Todistukset säilytetään oppilaan kouluterveydenhuollon papereissa ja merkataan ylös potilastietojärjestelmään.

5.11 Kerhotoiminta

Koulun opettajat sekä liikuntatoimen työntekijä järjestävät iltapäivisin koulun tiloissa erilaisia kerhoja, joihin osallistumisesta on pyritty tekemään helppoa esimerkiksi huomioimalla koulukuljetukseen liittyviä asioita. Koulun aamu- ja iltapäivä toiminta tekee yhteistyötä kerhojen kanssa. Erilaiset järjestöt ja yhdistykset järjestävät harrastustoimintaa koulun tiloissa.

Kerhotoiminnalla pyritään mahdollistamaan lapsille harrastuksia ja mielekästä tekemistä sekä mahdollisuus oppia uusia taitoja. Kerhojen suunnittelussa kiinnitetään huomiota myös yksinäisyyden ehkäisyyn.

5.12 Oppilaiden osallistaminen

Oppilaita osallistetaan luokkien kautta ja yhteisin kyselyin kouluruuan, kerhotoiminnan, välituntitoiminnan tai muun mahdollisen toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Erilaisten yksittäisten tempausten lisäksi oppilaiden osallisuutta varten on olemassa oppilaskunta ja tukioppilastoiminta. Nuorisovaltuuston kautta mahdollistetaan oppilaiden osallisuus myös muussa kunnan päätöksenteossa. Nuorisovaltuusto on järjestänyt työpajoja ja kyselyitä yhtenäiskoulun oppilaille. Koulussa toimii koulunuorisotyöntekijä joka osallistaa nuoria toiminnallaan.

Oppilaskuntatoiminta

Oppilaskuntatoiminta määritellään perusopetuslaissa (47 a §). Sen tavoitteena on herättää oppilaiden kiinnostus oman koulun kehittämistä kohtaan ja keskeisenä tehtävänä on edistää oppilaiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallisuutta koulussa. Oppilaskuntaan kuuluvat kaikki koulumme oppilaat. Oppilaskunnan toimintaa johtaa oppilaista muodostettu hallitus ja toimintaa tukee ohjaavat opettajat. Jokainen luokka valitsee syksyllä oppilaskunnan hallitukseen kaksi edustajaa lukuvuodeksi. Oppilaskunnan hallitus kokoontuu säännöllisesti lukuvuoden aikana ja päätöksissään pyrkii käyttämään koko oppilaskunnan ääntä. Hallituksen edustajat vievät päätökset tiettäväksi omille luokilleen. Hallitustoiminta kehittää oppilaiden valmiuksia toimia oman luokan edustajana ja harjaantua neuvotteluun perustuvaan yhteistoimintaan. Oppilaskuntaa tulee kuulla pohdittaessa mm.

koulun järjestyssääntöjä, opetussuunnitelmaa ja sen liitteitä sekä lukuvuoden suunnitelmaa. Oppilaskunta voi myös pyrkiä vaikuttamaan koulun tapahtumiin, kouluviihtyvyyteen ja yhteisten tilojen käyttöön sekä varusteluun.

Tukioppilastoiminta

Keväällä valitaan 8-luokkalaisten keskuudesta uudet tukioppilaat, jotka saavat peruskoulutuksen tukioppilastehtävään. Kevätjuhlassa palkitaan poisjäävät 9-luokan tukioppilaat. Vastuuhenkilönä toimii koulun nimeämä opettaja.

Tukioppilastoiminnan tavoitteita:

- Hyvien kaverisuhteiden, kouluviihtyvyyden ja yhteisöllisyyden edistäminen.
- Pyrkimys koulukiusaamisen ja sosiaalisen syrjäytymisen vähenemiseen.
- Suvaitsevaisuuden lisääminen.
- Ryhmytymisen ja sopeutumisen helpottaminen.
- Tapahtumien järjestäminen.
- Sosiaalisten taitojen ja vastuullisuuden lisääminen.

5.13 Oppilaan ohjaus

Perusopetuksessa ohjaus on jatkuvaa, vuorovaikutteista ja tavoitteellista toimintaa oppilaan oppimisen, kasvun ja kehityksen tukemiseksi. Sen tavoitteena on lisätä oppilaan hyvinvointia, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koulussa sekä ehkäistä syrjäytymistä. Ohjauksen avulla tuetaan oppilaan oppimis- ja opiskelunvalmiuksia, opintojen etenemistä sekä ammatillisen suuntautumisen kehittymistä. Lisäksi tärkeänä tavoitteena on taata oppilaalle sujuva ja turvallinen siirtymä seuraavalle kouluasteelle sekä luoda edellytyksiä tehdä tulevaisuudessa elämän siirtymiä koskevia valintoja ja päätöksiä. Ohjaus rakentuu koko koulun yhteistyölle ohjauksen järjestämisessä ja toteuttamisessa.

Päävastuu ohjaustoiminnan suunnittelusta ja koordinoinnista on opinto-ohjaajalla yhdessä rehtorin kanssa. Alakoulussa ohjauksesta vastaa luokanopettaja, ja oppilaanohjaus on osa muiden oppiaineiden opetusta. Yläkoulussa ohjaustyötä tekee erityisesti opinto-ohjaaja. Ohjaukseen osallistuvat myös luokanvalvoja ja opettajat sekä tarvittaessa mukana on myös opiskeluholtohenkilöstö ja koulun muut toimijat sekä koulun ulkopuoliset yhteistyötahot, kuten sosiaali- ja terveystieteiden ammattihenkilöt.

5.14 Kihniön yhtenäiskoulun järjestyssäännöt

Yleiset

- Käyttäydyn ystävällisesti ja kohteliaasti.
- En hyväksy kiusaamista.
- Huolehdin koulun yhteisestä omaisuudesta.
- Karkit, limsat, lelut ja rahat kuuluvat koulupäivään vain opettajan luvalla poikkeustapauksissa.
- Noudatan Suomen lakia.

Ruokailussa

- Jätän ulkovaatteet ja päähineet naulakkoon.
- Pesen kädet ennen ruokailua.

- Otan vain sen verran ruokaa kuin syön.
- Käyttäydyn sekä jonossa että ruokapöydässä rauhallisesti ja kohteliaasti.
- En käytä kännykkää.
- Noudatan annettuja aikatauluja ja ohjeita.
- Kiitän ruoasta.

Oppitunnilla

- Saavun oppitunneille ajoissa, tarvittavat opiskeluvälineet mukana ja annetut tehtävät suoritettuina.
- Jätän ulkovaatteet ja päähineet naulakkoon.
- Annan toisille työrauhan ja pyydän puheenvuoroa viittaamalla.
- Kuuntelen opettajaa ja toisia oppilaita.
- Noudatan saamiani ohjeita.
- Käytän kännykkää vain saatuaani opettajalta luvan, muutoin säilytän sitä niin, ettei se häiritse opetusta.

Piha-alueella ja välitunnilla

- Pysyn välituntialueella. Vanhan koulun pihalle menen vain saatuaani välituntivalvojalta luvan.
- Kaikki saavat osallistua peleihin ja leikkeihin.
- Palautan lainaamani pyörät ja pelivälineet paikoilleen ja pidän välituntialueen siistinä.
- Pyöräilen välitunnilla vain vanhan koulun pihalla ja skuuttailen sille osoitetulla alueella.
- Käytän pyöräillessä ja skuuttaillessa kypärää.
- Koulun yleisissä tiloissa
- Huolehdin yleisestä viihtyvyydestä ja pidän paikat siistinä.
- Liikun rauhallisesti kävellen.

Poissaollessa

- Oppilaan tulee osallistua perusopetukseen, jollei hänelle ole etukäteen myönnetty opettajan tai rehtorin hyväksymää vapautusta (esim. lääkärikäynnit).
- Sairaustapaukset ilmoitetaan Wilmassa. Poissaolomerkinnän tekee huoltaja viimeistään poissaolopäivän aamuna. Merkinnästä tulee ilmetä poissaolon syy.
- Huoltaja voi anoa luokanopettajalta tai -valvojalta lupaa enintään kolmen päivän poissaoloon.
- Yli kolmen päivän poissaolot tulee huoltajan anoa kirjallisesti tai Wilman lomakkeella rehtorilta. (Lomakkeita on saatavana koulusta ja niitä löytyy myös kihnio.fi-nettisivuilta ja Wilmasta.)

Seuraukset

- Sääntöjen rikkominen ja noudattamatta jättäminen on rangaistava teko. Seurauksia ovat mm. suullinen huomautus, puhuttelu, Wilma-merkinnät, muistutus, luokasta poistaminen valvotusti, kasvatust keskustelu, jälki-istunto, kirjallinen varoitus ja koulusta erottaminen.
- Kotitehtävien laiminlyönnistä voi jättää oppilaan samana päivänä koulupäivän päätteeksi tekemään tehtäviään enintään yhdeksi tunniksi.
- Koulun ja toisten omaisuudelle aiheutuneet vahingot siivoaa/korjaa/korvaa vahingon aiheuttaja.
- Sääntörikkheet kirjataan Wilmaan. Viidestä rikkomuksesta seuraa kotimuistutus, kymmenestä kasvatust keskustelu. Seuraavista viidestä tulee aina jälki-istunto. Lista nollaantuu jouluna.
- Rikkeet kirjataan Wilmaan Kertyneistä rikkeistä seuraa opettajan puhuttelu ja kirjaus Wilmaan.
- Mikäli oppilas saa lukuvuoden aikana kolmannen jälki-istunnon, se järjestetään moniammatillisessa ryhmässä. Paikalle kutsutaan oppilas ja vanhemmat.

6 YKSILÖKOHTAISEN OPISKELUHUOLLON JÄRJESTÄMINEN

Yksilökohtaista opiskeluhoitoa ovat yksittäiselle oppilaalle ja opiskelijalle annettavat koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut sekä esiopetuksen ikäryhmälle tarkoitetut neuvolapalvelut, opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalvelut, yksittäisen opiskelijan tueksi koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä toteutettava yksilökohtainen opiskeluhoito sekä oppilas- ja opiskelijahuoltolain 10 §:ssä tarkoitetut koulutuksen järjestäjän järjestämät sosiaali- ja terveyspalvelut. Yksilökohtainen opiskeluhoito perustuu aina opiskelijan ja hänen laillisen edustajansa suostumukseen.

Kouluterveydenhuollossa toteutettavat laajat terveystarkastukset sekä muut määräaikaistarkastukset ovat osa yksilökohtaista oppilashuoltoa ja niistä tehtävät yhteenvedot tuottavat tietoa myös yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamiseen.

Yksilökohtaisen opiskeluhoollon tavoitteena on seurata ja edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Tärkeätä on myös varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ehkäisy. Oppilaiden yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon sekä opiskeluhoollon tuen rakentamisessa, että koulun arjessa. Yksilökohtainen opiskeluhoito perustuu aina oppilaan sekä tarpeen niin vaatiessa huoltajan suostumukseen.

Oppilaan osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuisissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Vuorovaikutus on avointa, kunnioittavaa ja luottamuksellista. Työ järjestetään niin, että oppilas voi kokea tilanteen kiireettömänä ja hän tulee kuulluksi. Opiskeluhoitotyössä noudatetaan tietojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

Asian käsittely myös yksittäisen oppilaan tueksi koottavassa asiantuntijaryhmässä ja ryhmän kokoonpano perustuu oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia opiskeluhoollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeelliseksi katsomiltaan asiantuntijoilta.

6.1 Monialainen asiantuntijaryhmä

Opiskeluhoollon palvelut muodostavat moniammatillisen tiimin, jolla on lain suoma oikeutus jakaa tarvittavaa tietoa keskenään ja työskennellä yhdessä oppilaan asioiden ratkaisemisessa ja oppilaan tukemisessa. Opiskeluhoollon palveluiden monialaiseen ryhmään kuuluvat kuraattori, kouluterveydenhoitaja, koulupsykologi ja koululääkäri.

Opiskeluhoollon monialainen asiantuntijaryhmä kootaan yksittäisen oppilaan tai oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja opiskeluhoollon palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokoa se opetushenkilöstön tai opiskeluhoollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Asiantuntijoiden nimeäminen ryhmän jäseniksi ja muiden yhteistyötahojen tai oppilaiden läheisten osallistuminen ryhmän työskentelyyn edellyttää oppilaan tai huoltajan suostumusta.

Opiskeluhoollon palvelut, eli psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuolto ovat vuoden 2023 alusta lukien hyvinvointialueen järjestämisvastuulla. Hyvinvointialue, jonka alueella oppilaitos sijaitsee, vastaa opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä alueellaan sijaitsevien oppilaitosten opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta.

6.2 Opiskeluhoollon kertomus

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan opiskeluhoollon kertomus Wilmaan.

Ryhmän vastuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot oppilashuollon kertomukseen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttää, että kertomukseen kirjataan seuraavat asiat:

- Yksittäisen oppilaan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot
- Kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa
- Kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa asian aihe ja vireille panija
- Oppilaan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset
- Toteutetut toimenpiteet kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet
- Tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma sekä
- Toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot.

Jos sivulliselle annetaan oppilashuollon kertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

Oppilashuollon kertomukset sekä muut oppilashuollon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan oppilashuollon rekisteriin. Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää edellä mainittua rekisteriä. Oppilashuollon rekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä oppilasta taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä.

Kouluterveydenhuollon henkilöstö ja psykologit kirjaavat lisäksi yksilökohtaisen oppilashuollon työtä säädetysti potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin. Vastaavasti opiskeluhoollon kuraattorit kirjaavat asiakastiedot kuraattorin asiakaskertomukseen.

Oppilaskohtainen monialaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen ja suostumuksen hankkiminen tehdään siihen tarkoitettua lomaketta käyttäen (Sivistys/yhteiset: suostumus OHRlomake). Ryhmän vastuhenkilö kirjaa asiantuntijaryhmässä sovitut asiat oppilashuollon kertomukseen Wilmassa. Koululla säilytetään oppilashuollon kertomuksia Wilmassa ja kirjalliset suostumuslomakkeet lukolisessa kassakaapissa.

6.3 Yhteistyö kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa

Huoltajien kirjallisella suostumuksella laajaan terveystarkastukseen sisältyy opettajan arvio oppilaan selviytymisestä koulussa niiltä osin kuin se on välttämätöntä hoidon ja tuen järjestämisen kannalta (338/2011 § 7).

Kouluterveydenhuolto tekee oppilaiden laajoista terveystarkastuksista luokka ja/tai koulukohtaiset yhteenvedot, joita hyödynnetään luokka- ja kouluyhteisön hyvinvointia arvioitaessa. Laajoissa terveystarkastuksissa selvitetään oppilaan terveyden ja hyvinvoinnin lisäksi vanhempien ja koko perheen hyvinvointia. Vanhemmat kutsutaan aina mukaan tarkastukseen. Laajoihin terveystarkastuksiin sisältyy huoltajan luvalla opettajan antama arvio oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa.

Laajoista terveystarkastuksista voidaan tarpeen mukaan koota yhteenvedo, jossa on tietoa luokan ja koko kouluyhteisön hyvinvoinnista tai havaituista ilmiöistä. Tietoa hyödynnetään koulun yhteisöllisen opiskeluhoollon suunnittelussa ja arvioinnissa.

6.4 Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa

Kouluterveydenhoitaja arvioi ja varmistaa erityisruokavalioiden jatkamisen tarpeellisuuden kunkin lukuvuoden alussa huoltajalta/oppilaalta ja arvioi lääkärintodistuksen tarpeellisuuden. Lisäksi kouluterveydenhoitaja toimittaa tiedon erityisruokavalioiden tarjoajalle, ruokahuollosta vastaavalle henkilökunnalle sekä luokanopettajalle/luokanvalvojalle/ aineenopettajalle (kotitalousopettaja) mahdollisimman pian lukuvuoden alettua.

Tyypillisiä pidempiaikaisia lääkitystarpeita koulussa ovat diabetesta sairastavien oppilaiden lääkityksen järjestäminen. Tavallisia ovat myös ensiapuun tarkoitetut lääkitykset esimerkiksi lapsilla, joilla on vaikea allergia, astma tai epilepsia. Myös muut pitkäaikaissairaudet tai vammaisuus voivat edellyttää lääkitsemistä koulupäivän aikana. Turvallisen lääkehoidon kannalta koulun henkilöstön, vanhempien, erikoissairaanhoidon ja kouluterveydenhuollon tulee tehdä yhteistyötä.

Lääkehoitoon kouluttamaton henkilö voi antaa lääkärin määräämää, luonnollista tietä annettavaa tai ihon alle pistettävää lääkehoitoa. Tällöin lääkehoidon toteuttaminen perustuu työntekijän suostumukseen, perehdytykseen, lisäkoulutukseen sekä lääkärin antamaan lupaan. Opetustoimen lainsäädäntö ei määrittele työntekijöiden lääkehoitoon osallistumista, eikä työntekijöitä siten voida tehtävään velvoittaa. Kihniön yhtenäiskoululla koulunkäynnin ohjaajat ovat toteuttaneet lääkehoitoa saatujen ohjeiden perusteella. Osa koulunkäynnin ohjaajista on koulutukseltaan lähihoitajia. Tarvittaessa henkilökuntaa koulutetaan lääkehoidon toteuttamista varten.

Vanhemmat toimittavat koululle selkeät ja yksinkertaiset kirjalliset ohjeet lääkeannoksista ja muut hoito-ohjeet sekä tietoa niiden mahdollisista vaikutuksista hoitoon. Vanhempien on huolehdittava siitä, että oppilaan lääkehoidon toteuttamisesta sovitaan yhdessä terveys- ja opetustoimen henkilöstön kanssa.

Sovittaviin asioihin kuuluvat:

- Lääkityksen toteuttaja sekä tämän varahenkilö
- Lääkityksen toteuttajien perehdytys
- Erityistilanteisiin varautuminen
- Ensiapukäytännöt
- Työnjako ja vastuut koulun toimijoiden, vanhempien ja lapsen kesken.

6.5 Yhteistyö tehostetun, erityisen tuen ja sairaalaopetuksen yhteydessä

Oppilaan saama oppimisen ja koulunkäynnin tuki jaotellaan yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Kaikki tukimuodot tulee järjestää suunnitelmallisesti oppilaan kehitystason ja yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Yleinen tuki on laadukasta opetusta, missä huomioidaan oppilaiden erilaiset oppimistavat ja työskentelyrytmit. Yleisen tuen tukimuotoina painottuvat eriyttäminen, tukiopetus, oppilaan ohjaus ja osa-aikainen erityisopetus. Myös muut tukimuodot ovat mahdollisia.

Oppilaalla on oikeus saada **tehostettua tukea**, jos häntä ei voida riittävästi tukea yleisen tuen avulla tai tuen tarve jatkuu pidemmän aikaa. Tehostettu tuki on säännöllistä ja siinä hyödynnetään samanaikaisesti eri tukimuotoja kuten tukiopetusta, osa-aikainen erityisopetusta, oppilashuollon palveluita ja opintojen ohjausta. Tuen muotona painottuvat myös samanaikaisopetus ja opetuksen järjestäminen riittävän pienessä ryhmässä.

Erityinen tuki koostuu oppilaalle annettavasta erityisopetuksesta tai muusta lain mukaisesta tuesta. Erityisopetus voidaan järjestää oppilaan etu ja opetuksen järjestämisedellytykset huomioiden muun opetuksen yhteydessä tai osittain tai kokonaan erityisluokalla tai muussa soveltuvassa paikassa.

Kouluissa toimii pedagoginen ryhmä, joka vastaa oppimisen tukeen liittyvistä järjestelyistä ja ratkaisuista. Moniammatillista pedagogista ryhmää johtaa koulun vararehtori. Pedagogisen ryhmän kokoonpanossa on huomioitu riittävä edustus koulun opiskeluhuoltoryhmästä. Pedagoginen ryhmä kokoontuu tarvittaessa. Ryhmän kutsuu koolle oppilaan tuen tarpeen havainnut henkilö. Tuen suunnittelussa mukana tulee olla ainakin erityisopettaja ja oppilaan opettaja. Tarvittaessa mukaan kutsutaan myös opiskeluhuollon työntekijöitä.

Oppilaan opetuksen järjestäjä ja sairaalan sijaintikunta sopivat ja järjestävät moniammatillisessa yhteistyössä siirtymisen kannalta välttämättömän tuen sairaalaopetukseen tai sieltä takaisin omaan kouluun siirtyvälle oppilaalle.

6.6 Opiskeluhuollon tuki kurinpitorangaistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Kurinpitotoimiin johtaneet tilanteet voivat johtua monesta eri syystä. Niitä ovat usein edeltäneet erilaiset koulunkäyntiä ja opiskelua häirinneet tapahtumat. Kurinpitoon johtaneisiin tilanteisiin liittyy lähes poikkeuksetta piirteitä, jotka edellyttävät sekä välittömiä tukitoimia että pitkäjänteisempiä ratkaisuja oppilaan ja opiskelijan koulunkäynnin tai opiskelun varmistamiseksi. Tarvittavat tukitoimet suunnitellaan opiskeluhuollon monialaisessa asiantuntijaryhmässä, jonka kokoonpano päätetään erikseen kunkin tapauksen osalta.

Jos oppilas on käyttäytymisellään uhannut turvallisuutta tai aiheuttanut toisille vaaraa, tarvitaan yksilöllisiä tukitoimia myös teon kohteiksi joutuneille. Asian käsitteleminen koko kouluyhteisön tai oppilaitoksen tasolla lisää turvallisuutta ja ohjaa oppilaita myös myöhemmin hakeutumaan tarvittaessa avun piiriin.

7 OPISKELUHUOLLON YHTEISTYÖN JÄRJESTÄMINEN OPPILAIDEN JA HEIDÄN HUOLTAJIENSA KANSSA

7.1 Kodin ja koulun yhteistyö

Opiskeluhoitoa toteutetaan yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa. Koulun tärkein kumppani on perhe, sillä vanhemmat ovat lastensa parhaita asiantuntijoita. Kodin ja koulun välinen yhteistyö on lapsen hyvän oppimisen, kasvun ja kehityksen edellytys.

Perusopetuslain mukaan ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta ja siitä, että oppilas suorittaa oppivelvollisuutensa on huoltajilla. Koulun tehtävänä on vastata opetuksesta ja tukea oppilaan kasvua. Yhteistyön sujuvuus edellyttää aktiivisuutta, avoimuutta ja sitoutumista.

Lapsen yksilöllisten tarpeiden näkeminen edellyttää myös perheiden erilaisten tarpeiden huomioon ottamista. Tiivis yhteydenpito kodin ja koulun välillä helpottaa tuen löytämistä riittävän ajoissa mahdollisten huolien ilmaantuessa. Perheen tukena on opiskeluhoitoon palveluiden monialainen verkosto.

Oppilashuoltolain mukaan opiskeluhoitotyötä toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajiensa tai muun laillisen edustajan kanssa.

Kodin ja koulun välisen yhteistyön perustana on keskinäinen arvostus ja luottamus. Toimivasta vuorovaikutuksesta syntyvät luottamukselliset suhteet mahdollistavat kodin ja koulun välisen kasvatuskumppanuuden. Yhteiseen vuorovaikutukseen perustuvan viestinnän tuloksena on hyvinvoiva oppilas.

TIEDOTTAMINEN

- Koulukohtaiset tiedotteet, kunnan nettisivut, Facebook
- Wilman kautta yhteydenpito ja tiedottaminen
- Opiskeluhoitotyön esittely vanhemmille käytännön tasolla vanhempainilaisuuksissa ja lukuvuositiedotteessa

VANHEMPIEN OSALLISTUMINEN KOULUN TOIMINTAAN

- Kodin ja koulun päivä
- Vanhempainyhdistyksen toimintaan osallistuminen
- Koulun toimintapäiviin osallistuminen
- Kyselyihin vastaaminen
- Opiskeluhoitoon suunnitteluun ja kehittämiseen osallistuminen
- Koulun juhlien, teemapäivien ym. Yhteissuunnittelutilaisuudet ja/tai osallistuminen
- Yökoulut, retket ja leirikoulut
- Oppitunnin seuraaminen

7.2 Oppilaiden ja huoltajien osallisuus opiskeluhoitossa

Yhteisöllisen opiskeluhoollon toimivuuden kannalta on tärkeää kuulla myös oppilailta itseltään, millaisia näkemyksiä heillä on koulunsa viihtyvyyteen, turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyen. Kaikissa kouluissa toimii oppilaskunta, jonka edustajat tulee kutsua koulun opiskeluhooltoryhmän kokouksiin säännöllisesti vähintään lukukausittain.

Oppilaille tulee kehittää myös nopeampi koulukohtainen menetelmä, jossa yhteisöllisiin teemoihin vaikuttamisesta tulisi osa koulun arkea. Oppilaskunnat ovat kouluissa tärkeä osallisuuden toimintamuoto, jota koulun oppilashuoltoryhmä käyttää myös hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämistyössä. Oppilaiden kanssa on hyvä alusta pitäen käydä keskustelua siitä, miten he ovat omalta osaltaan vastuussa turvallisesta ja toimivasta oppimisympäristöstä ja koulupäivästä.

Huoltajien edustuksellisuus opiskeluhooltotyössä konkretisoituu koulujen vanhempainyhdistyksen kautta. Edustaja tulee myös säännöllisesti kutsua koulun oppilashuoltoryhmän kokoukseen vähintään kerran lukuvuoden aikana. Huoltajilta tulee aktiivisesti kerätä informaatiota ja palautetta koulun turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyen.

8 ROOLIT JA VASTUUT OPISKELUHUOLLOSSA

Vastuunjako opiskeluhoollossa

rehtori	<ul style="list-style-type: none"> - johtaa koulun yhteisöllistä opiskeluhooltotyötä - toimii koulun opiskeluhooltoryhmän puheenjohtajana - vastaa koulun yleisestä turvallisuudesta ja opetusjärjestelyistä - huolehtii opiskeluhooltotyön seurannasta ja arvioinnista yhdessä opiskeluhooltoryhmän kanssa - toimii koulun kriisiryhmän koollekutsujana
luokanopettaja / luokanvalvoja	<ul style="list-style-type: none"> - vastuu oppilaan hyvinvoinnin seuraamisesta (oppilaantuntemus) - velvollisuus ohjata opiskelijaa hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhoollon palveluja - vastuu yhteydenpidosta huoltajiin ja opiskeluhoollon toimijoihin (konsultaation käyttö)
muu opetushenkilöstön edustaja	<ul style="list-style-type: none"> - vastuu oppilaan hyvinvoinnin seuraamisesta ja tiedottamisesta luokanopettajalle / luokanvalvojalle - velvollisuus ohjata opiskelijaa hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhoollon palveluja
koulukuraattori	<ul style="list-style-type: none"> - osallistuu aktiivisesti koulun yhteisölliseen opiskeluhooltotyöhön - vastaa opiskelijoiden oppimisen ja hyvinvoinnin sekä sosiaalisten ja psyykkisten valmiuksien tukemisesta - velvollisuus ohjata opiskelija saamaan muita opiskeluhoollon palveluja sekä muuta erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia ja nuoria tukevaa toimintaa - toimii koulukohtaisessa monialaisessa opiskeluhoollon tiimissä
koulupsykologi	<ul style="list-style-type: none"> - osallistuu aktiivisesti koulun yhteisölliseen opiskeluhooltotyöhön - vastaa opiskelijoiden oppimisen ja hyvinvoinnin sekä sosiaalisten ja psyykkisten valmiuksien tukemisesta - velvollisuus ohjata opiskelija saamaan muita opiskeluhoollon palveluja sekä muuta erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia ja nuoria tukevaa toimintaa - toimii koulukohtaisessa monialaisessa opiskeluhoollon tiimissä

kouluterveydenhoitaja	<ul style="list-style-type: none"> - osallistuu aktiivisesti koulun yhteisölliseen opiskeluhoitotyöhön - edistää ja seuraa opiskelijoiden tervettä kasvua ja kehitystä, hyvinvointia ja opiskelukykyä - tunnistaa opiskelijoiden varhaisen tuen tarpeet ja ohjaa tarvittaessa jatkohoitoon ja tutkimuksiin - toimii koulukohtaisessa monialaisessa opiskeluhoillon tiimissä
psykiatrinen sairaanhoitaja	<ul style="list-style-type: none"> - tuo ammattitaitonsa ja näkemyksensä ryhmän työskentelyyn - ohjaa tarvittaessa oppilaan muiden palvelujen piiriin
laaja-alainen erityisopettaja	<ul style="list-style-type: none"> - Osallistuu oman asiantuntijuuden mukaan koulun opiskeluhoitotyöhön - Vastaa kolmiportaisesta tuesta - Osallistuu tuen suunnitteluun oppilaan oppimista edistääkseen - velvollisuus ohjata opiskelijaa hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhoillon palveluita

Rehtori	
ASIA	TEHTÄVÄT
Vastuu	<ul style="list-style-type: none"> – johtaa koulun yhteisöllistä opiskeluhoitotyötä – vastaa koulun yleisestä turvallisuudesta ja opetusjärjestelyistä – huolehtii opiskeluhoitotyön seurannasta ja arvioinnista yhdessä opiskeluhoitoryhmän kanssa – toimii koulun kriisiryhmän koollekutsujana ja kriisityön johtajana
Ennaltaehkäisevä toiminta, yhteisöllinen opiskeluhoito	<ul style="list-style-type: none"> – luo edellytykset yhteisöllisen opiskeluhoillon edistämiseksi – osallistuu opiskelun ja poissaolojen seurantaan – toimii koulun opiskeluhoitoryhmän puheenjohtajana – tukee opetushenkilökuntaa kasvatus- ja opetustyössä
Lapsen hyvinvoinnista huolehtiminen koulupäivän aikana	<ul style="list-style-type: none"> – huolehtii tiedottamisen toimivuudesta – huolehtii turvallisesta oppimisympäristöstä – vastaa opetussuunnitelman mukaisen opetuksen järjestämisestä – tukee opetushenkilökuntaa kasvatus- ja opetustyössä
Kodin ja koulun yhteistyö, kasvatuskumppanuus	<p>Pyritään luontevaan yhteistyöhön vanhempien kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> – yhteisötasolla: vanhempainillat, koulun yhteiset tiedotteet, koulun yhteiset tapahtumat ja tilaisuudet, – yksilötasolla: Wilma, vanhempaintapaamiset, puhelinkeskustelut, sähköpostit, tekstiviestit ym.

<p>Huoli lapsen hyvinvoinnista herää, yksilökohtainen opiskeluhoito</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oppilaan kanssa asian puheeksiotto, keskustelu, ohjaus tarvittaessa oppilashuollon palvelujen piiriin, josta tieto huoltajalle. 2. Huolen jakaminen vanhempien kanssa: puhelinkeskustelut, tapaamiset, ohjaus tarvittaessa oppilashuollon palvelujen piiriin 3. Huolen edelleen jakaminen oikean tahon kanssa, konsultaatio: <div style="text-align: center; margin: 10px 0;"> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; display: inline-block;">HUOLI</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin: 10px 0;"> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; text-align: center;">Oppimiseen liittyvä (POL)</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; text-align: center;">Terveysteen liittyvä (Oppilashuoltolaki)</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; text-align: center;">Sosiaaliset ja psyykkiset vaikeudet (Oppilashuoltolaki)</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin: 10px 0;"> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; text-align: center;">Opettaja, erityisopettaja, koulupsykologi</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; text-align: center;">Kouluterveyden hoitaja</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; text-align: center;">Luokanopettaja/-valvoja ja /tai kuraattori, erityisopettaja, koulupsykologi,</div> </div>
<p>Opiskeluhoollon monialainen asiantuntijaryhmä</p>	<p>Yhteistapaaminen huoltajien, oppilaan ja tarvittavien asiantuntijoiden kanssa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ryhmän kutsuu koolle se, jolle asia luontevimmin kuuluu. Käytetään suostumuslomaketta, jolla saadaan oppilaan/huoltajan kirjallinen suostumus kokoonpanolle. 2. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön, joka huolehtii kirjaamisesta oppilashuollon kertomukseen.
<p>Lastensuojelullinen huoli herää</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultoidaan tarvittaessa oppilashuollon henkilöstöä 2. Yhteydenotto lastensuojeluun: - nimetön konsultointi lastensuojelun päivystysnumerossa virka-aikana p. 044 7865 313 tai 044 7865 343 (vaihte 03 44331)
<p>Pyyntö lastensuojelutarpeen arvioimiseksi (Lsl 25a§)</p>	<p>Lastensuojeluilmoituksen sijaan viranomaisen voi tehdä yhdessä lapsen tai hänen huoltajansa kanssa pyynnön lastensuojelutarpeen arvioimiseksi. Pyyntö tehdään kirjallisesti.</p> <p>Kiireellisissä tilanteissa pyydetään soittamaan lastensuojelun päivystysnumeroon virka-aikana</p>
<p>Lastensuojeluilmoitus (Lsl 25§)</p>	<p>Opetustoimen palveluksessa tai luottamustoimessa olevat henkilöt tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivat henkilöt sekä kaikki terveydenhuollon ammattihenkilöt ovat velvollisia salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoittamaan kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja</p>

	<p>huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelun tarpeen selvittämistä.</p> <p>1. Ilmoituksen tekee huolen havaitsija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kyseessä on ilmoittajan oma arvio tilanteesta (ei ole toisen käden tietoa) - Toisen ilmoitusvelvollisuus ei poista omaa - Usean tahon ilmoitukset (esim. terv. hoitaja/opettaja) tulleet ilmoitukset auttavat lastensuojelua muodostamaan kokonaiskäsityksen lapsen tilanteesta - saadaan tarkennettua oleelliset asiat <p>2. Tehdään kirjallisena. Kiireellisissä tilanteissa pyydetään soittamaan lastensuojelun päivystysnumeroon virka-aikana.</p> <p>3. Puhutaan huolesta ja ilmoituksen tekemisestä lapsen ja huoltajien kanssa etukäteen (poikkeuksena lapseen kohdistuva väkivalta/ seksuaalinen hyväksikäyttö, jolloin konsultoidaan välittömästi sosiaalityöntekijää)</p>
--	---

Luokanopettaja / -valvoja	
ASIA	TEHTÄVÄT
Vastuu	<ul style="list-style-type: none"> – vastuu oppilaan hyvinvoinnin seuraamisesta (oppilaantuntemus) – velvollisuus ohjata opiskelijaa hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhuollon etuuksia ja palveluja – vastuu yhteydenpidosta huoltajiin ja opiskeluhuollon toimijoihin (konsultaation käyttö)
Ennaltaehkäisevä toiminta, yhteisöllinen opiskeluhuolto	<ul style="list-style-type: none"> – oppilaan kokonaisvaltainen kohtaaminen – luokkien ryhmäyttäminen, luottamuksen ilmapiirin luominen – tiedonsiirto nivelvaihteydessä ja luokkien muodostamisessa – myönteisten ongelmaratkaisutaitojen, vuorovaikutus- ja viestintätaitojen opettaminen – luokkayhteisöä tukevien toimintamallien käyttö (esim. KiVa, Hyvinvoinnin vuosikello)
Lapsen hyvinvoinnista huolehtiminen koulupäivän aikana	<ul style="list-style-type: none"> – oppilaan oppimisen ja työskentelyn seuraaminen – luokan ryhädynamiikan havainnointi – poissaolojen seuranta
Kodin ja koulun yhteistyö, kasvatuskumppanuus	<p>Pyritään luontevaan yhteistyöhön vanhempien kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> – yhteisötasolla: vanhempainillat, koulun yhteiset tiedotteet, koulun yhteiset tapahtumat ja tilaisuudet, vanhempaintoimikunnat/luokkatoimikunnat – yksilötasolla: reissuvihko, Wilma, vanhempaintapaamiset, puhelinkeskustelut, sähköpostit, tekstiviestit ym.

<p>Huoli lapsen hyvinvoinnista herää, yksilökohtainen opiskeluhoito</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oppilaan kanssa asian puheeksiotto, keskustelu, ohjaus tarvittaessa oppilashuollon palvelujen piiriin, josta tieto huoltajalle. 2. Huolen jakaminen vanhempien kanssa: puhelinkeskustelut, tapaamiset, ohjaus tarvittaessa oppilashuollon palvelujen piiriin 3. Huolen edelleen jakaminen oikean tahon kanssa, konsultaatio: <div style="text-align: center; margin: 10px 0;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; margin-bottom: 10px;">HUOLI</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-bottom: 10px;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center; width: 25%;">Oppimiseen liittyvä (POL)</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center; width: 25%;">Terveysteen liittyvä (Oppilashuoltolaki)</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center; width: 25%;">Sosiaaliset ja psyykkiset vaikeudet (Oppilashuoltolaki)</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center; width: 25%;">Opettaja, erityisopettaja, koulupsykologi</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center; width: 25%;">Kouluterveyden hoitaja</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center; width: 25%;">Luokanopettaja/-valvoja ja /tai kuraattori, erityisopettaja, koulupsykologi,</div> </div>
<p>Opiskeluhoillon monialainen asiantuntijaryhmä</p>	<p>Yhteistapaaminen huoltajien, oppilaan ja tarvittavien asiantuntijoiden kanssa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ryhmän kutsuu koolle se, jolle asia luontevimmin kuuluu. Käytetään suostumuslomaketta, jolla saadaan oppilaan/huoltajan kirjallinen suostumus kokoonpanolle. 2. Tarvittaessa tiedotetaan rehtoria 3. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön, joka huolehtii kirjaamisesta oppilashuoltokertomukseen.
<p>Lastensuojelullinen huoli herää</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultoidaan tarvittaessa oppilashuollon henkilöstöä 2. Yhteydenotto lastensuojeluun: - nimetön konsultointi lastensuojelun päivystysnumerossa virka-aikana p. 044 7865 313 tai 044 7865 343 (vaihte 03 44331)
<p>Pyyntö lastensuojelutarpeen arvioimiseksi (Lsl 25a§)</p>	<p>Lastensuojeluilmoituksen sijaan viranomaisella voi tehdä yhdessä lapsen tai hänen huoltajansa kanssa pyynnön lastensuojelutarpeen arvioimiseksi. Pyyntö tehdään kirjallisesti.</p> <p>Kiireellisissä tilanteissa pyydetään soittamaan lastensuojelun päivystysnumeroon virka-aikana</p>
<p>Lastensuojeluilmoitus (Lsl 25§)</p>	<p>Opetustoimen palveluksessa tai luottamustoimessa olevat henkilöt tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivat henkilöt sekä kaikki terveydenhuollon ammattihenkilöt ovat velvollisia salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoittamaan kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelun tarpeen selvittämistä.</p>

	<p>1. Ilmoituksen tekee huolen havaitsija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kyseessä on ilmoittajan oma arvio tilanteesta (ei ole toisen käden tietoa) - Toisen ilmoitusvelvollisuus ei poista omaa - Usean tahon ilmoitukset (esim. terv. hoitaja/opettaja) tulleet ilmoitukset auttavat lastensuojelua muodostamaan kokonaiskäsityksen lapsen tilanteesta - saadaan tarkennettua oleelliset asiat <p>2. Tehdään kirjallisena. Kiireellisissä tilanteissa pyydetään soittamaan lastensuojelun päivystysnumeroon virka-aikana.</p> <p>3. Puhutaan huolesta ja ilmoituksen tekemisestä lapsen ja huoltajien kanssa etukäteen (poikkeuksena lapsen kohdistuva väkivalta/ seksuaalinen hyväksikäyttö, jolloin konsultoidaan välittömästi sosiaalityöntekijää)</p>
--	---

Muu opetushenkilöstö	
ASIA	TEHTÄVÄT
Vastuu	<ul style="list-style-type: none"> - vastuu oppilaan hyvinvoinnin seuraamisesta ja tiedottamisesta luokanopettajalle / -valvojalle - velvollisuus ohjata opiskelijaa hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhuollon etuuksia ja palveluja
Ennaltaehkäisevä toiminta, yhteisöllinen opiskeluhuolto	<ul style="list-style-type: none"> - oppilaan kokonaisvaltainen kohtaaminen - myönteisten ongelmaratkaisutaitojen, vuorovaikutus- ja viestintätaitojen opettaminen - oppilaita osallistavat menetelmät ja yhteisöllisyyttä tukevat käytännöt omassa työssä - ennakointi ja havainnointi
Lapsen hyvinvoinnista huolehtiminen koulupäivän aikana	<ul style="list-style-type: none"> - oppilaan oppimisen ja työskentelyn seuraaminen - luokan ryhädynamiikan havainnointi - yleisestä turvallisuudesta huolehtiminen
Kodin ja koulun yhteistyö, kasvatuskumppanuus	<ul style="list-style-type: none"> - osallistuu koulun ja kodin yhteistyön suunnitteluun ja toteuttamiseen yhdessä luokanopettajan tai -valvojan kanssa - luottamuksellinen vuorovaikutus ja opiskelijälähtöisyys lasta tai nuorta koskevassa asiassa - osallistuu tapaamisiin (keskustelut, vanhempainillat - ottaa yhteyttä Wilman kautta/puhelimitse

<p>Huoli lapsen hyvinvoinnista herää, yksilökohtainen opiskeluhoito</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oppilaan kanssa asian puheeksiotto, keskustelu, ohjaus tarvittaessa oppilashuollon palvelujen piiriin, josta tieto huoltajalle. 2. Huolen jakaminen vanhempien kanssa: puhelinkeskustelut, tapaamiset, ohjaus tarvittaessa oppilashuollon palvelujen piiriin 3. Huolen edelleen jakaminen oikean tahon kanssa, konsultaatio: <div style="text-align: center; margin: 10px 0;"> <div style="border: 1px solid green; padding: 2px 10px; display: inline-block;">HUOLI</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin: 10px 0;"> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; text-align: center;">Oppimiseen liittyvä (POL)</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; text-align: center;">Terveysteen liittyvä (Oppilashuoltolaki)</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; text-align: center;">Sosiaaliset ja psyykkiset vaikeudet (Oppilashuoltolaki)</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin: 10px 0;"> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; text-align: center;">Opettaja, erityisopettaja, koulupsykologi</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; text-align: center;">Kouluterveyden hoitaja</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; text-align: center;">Luokanopettaja/ valvoja ja /tai kuraattori, erityisopettaja, koulupsykologi,</div> </div>
<p>Opiskeluhoollon monialainen asiantuntijaryhmä</p>	<p>Yhteistapaaminen huoltajien, oppilaan ja tarvittavien asiantuntijoiden kanssa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ryhmän kutsuu koolle se, jolle asia luontevimmin kuuluu. Käytetään suostumuslomaketta, jolla saadaan oppilaan/huoltajan kirjallinen suostumus kokoonpanolle. 2. Tarvittaessa tiedotetaan rehtoria 3. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön, joka huolehtii kirjaamisesta oppilashuollon kertomukseen.
<p>Lastensuojelullinen huoli herää</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultoidaan tarvittaessa oppilashuollon henkilöstöä 2. Yhteydenotto lastensuojeluun: - nimetön konsultointi lastensuojelun päivystysnumerossa virka-aikana p. 044 7865 313 tai 044 7865 343 (vaihte 03 44331)
<p>Pyyntö lastensuojelutarpeen arvioimiseksi (Lsl 25a§)</p>	<p>Lastensuojeluilmoituksen sijaan viranomaisen voi tehdä yhdessä lapsen tai hänen huoltajansa kanssa pyynnön lastensuojelutarpeen arvioimiseksi. Pyyntö tehdään kirjallisesti.</p> <p>Kiireellisissä tilanteissa pyydetään soittamaan lastensuojelun päivystysnumeroon virka-aikana</p>
<p>Lastensuojeluilmoitus (Lsl 25§)</p>	<p>Opetustoimen palveluksessa tai luottamustoimessa olevat henkilöt tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivat henkilöt sekä kaikki terveydenhuollon ammattihenkilöt ovat velvollisia salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoittamaan</p>

	<p>kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelun tarpeen selvittämistä.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ilmoituksen tekee huolen havaitsija <ul style="list-style-type: none"> - Kyseessä on ilmoittajan oma arvio tilanteesta (ei ole toisen käden tietoa) - Toisen ilmoitusvelvollisuus ei poista omaa - Usean tahon ilmoitukset (esim. terv. hoitaja/opettaja) tulleet ilmoitukset auttavat lastensuojelua muodostamaan kokonaiskäsityksen lapsen tilanteesta - saadaan tarkennettua oleelliset asiat 2. Tehdään kirjallisena. Kiireellisissä tilanteissa pyydetään soittamaan lastensuojelun päivystysnumeroon virka-aikana. 3. Puhutaan huolesta ja ilmoituksen tekemisestä lapsen ja huoltajien kanssa etukäteen (poikkeuksena lapseen kohdistuva väkivalta/sekuaalinen hyväksikäyttö, jolloin konsultoidaan välittömästi sosiaalityöntekijää)
--	---

Laaja-alainen erityisopettaja	
ASIA	TEHTÄVÄT
Vastuu	<ul style="list-style-type: none"> -vastuu oppilaan hyvinvoinnin seuraamisesta ja tiedottamisesta luokanopettajalle / -valvojalle. - velvollisuus ohjata oppilasta hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhuollon etuuksia ja palveluja. - vastaa kolmiportaisesta tuesta. - kartoittaa oppilaan oppimisvaikeuksien syitä. - oppilaan arvioinneissa, pedagogisissa tukitoimissa ja selvityksissä yhteistyökumppani luokanopettajan, aineenopettajan/luokanvalvojan kanssa.
Ennaltaehkäisevä toiminta, yhteisöllinen opiskeluhoito	<ul style="list-style-type: none"> - oppilaan tuki ja tuen toteuttaminen sekä seuranta oppimisvaikeuksissa. - testaukset.
Lapsen hyvinvoinnista huolehtiminen koulupäivän aikana	<ul style="list-style-type: none"> - oppilaan oppimisen ja työskentelyn seuraaminen. - yleisestä turvallisuudesta huolehtiminen. - tuen toteuttaminen ja seuranta.
Kodin ja koulun yhteistyö, kasvatuskumppanuus	<ul style="list-style-type: none"> - osallistuu koulun ja kodin yhteistyön suunnitteluun ja toteuttamiseen yhdessä luokanopettajan tai -valvojan kanssa. - luottamuksellinen vuorovaikutus ja oppilaslähtöisyys lasta tai nuorta koskevassa asiassa. - osallistuu tapaamisiin (keskustelut, vanhempainillat). - ottaa yhteyttä Wilman kautta/puhelimitse.

<p>Huoli lapsen hyvinvoinnista herää, yksilökohtainen oppilashuolto</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oppilaan kanssa asian puheeksiotto, keskustelu, ohjaus tarvittaessa oppilashuollon palvelujen piiriin, josta tieto huoltajalle. 2. Huolen jakaminen vanhempien kanssa: puhelinkeskustelut, tapaamiset, ohjaus tarvittaessa oppilashuollon palvelujen piiriin. 3. Huolen edelleen jakaminen oikean tahon kanssa, konsultaatio: <div style="text-align: center; margin: 10px 0;"> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; display: inline-block; margin-bottom: 10px;">HUOLI</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-bottom: 10px;"> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; text-align: center; width: 25%;">Oppimiseen liittyvä (POL)</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; text-align: center; width: 25%;">Terveysteen liittyvä (Oppilashuoltolaki)</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; text-align: center; width: 25%;">Sosiaaliset ja psyykkiset vaikeudet (Oppilashuoltolaki)</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; text-align: center; width: 25%;">Opettaja, erityisopettaja, koulupsykologi</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; text-align: center; width: 25%;">Kouluterveyden hoitaja</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; text-align: center; width: 25%;">Luokanopettaja/-valvoja ja /tai kuraattori, erityisopettaja, koulupsykologi,</div> </div>
<p>Opiskeluhuollon monialainen asiantuntijaryhmä</p>	<p>Yhteistapaaminen huoltajien, oppilaan ja tarvittavien asiantuntijoiden kanssa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ryhmän kutsuu koolle se, jolle asia luontevimmin kuuluu. Käytetään suostumuslomaketta, jolla saadaan oppilaan/huoltajan kirjallinen suostumus kokoonpanolle. 2. Tarvittaessa tiedotetaan rehtoria. 3. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön, joka huolehtii kirjaamisesta oppilashuollon kertomukseen.
<p>Lastensuojelullinen huoli herää</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultoidaan tarvittaessa oppilashuollon henkilöstöä. 2. Yhteydenotto lastensuojeluun: - nimetön konsultointi lastensuojelun päivystysnumerossa virka-aikana p. 044 7865 313 tai 044 7865 343 (vaihe 03 44331).
<p>Pyyntö lastensuojelutarpeen arvioimiseksi (Lsl 25a§)</p>	<p>Lastensuojeluilmoituksen sijaan viranomaisella voi tehdä yhdessä lapsen tai hänen huoltajansa kanssa pyynnön lastensuojelutarpeen arvioimiseksi. Pyyntö tehdään kirjallisesti.</p> <p>Kiireellisissä tilanteissa pyydetään soittamaan lastensuojelun päivystysnumeroon virka-aikana.</p>
<p>Lastensuojeluilmoitus (Lsl 25§)</p>	<p>Opetustoimen palveluksessa tai luottamustoimessa olevat henkilöt tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivat henkilöt sekä kaikki terveydenhuollon ammattihenkilöt ovat velvollisia salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoittamaan kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelun tarpeen selvittämistä.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ilmoituksen tekee huolen havaittaja

	<ul style="list-style-type: none"> - Kyseessä on ilmoittajan oma arvio tilanteesta (ei ole toisen käden tietoa) - Toisen ilmoitusvelvollisuus ei poista omaa - Usean tahon ilmoitukset (esim. terv. hoitaja/opettaja) tulleet ilmoitukset auttavat lastensuojelua muodostamaan kokonaiskäsityksen lapsen tilanteesta - saadaan tarkennettua oleelliset asiat <p>2. Tehdään kirjallisena. Kiireellisissä tilanteissa pyydetään soittamaan lastensuojelun päivystysnumeroon virka-aikana.</p> <p>3. Puhutaan huolesta ja ilmoituksen tekemisestä lapsen ja huoltajien kanssa etukäteen (poikkeuksena lapseen kohdistuva väkivalta/sekuaalinen hyväksikäyttö, jolloin konsultoidaan välittömästi sosiaalityöntekijää)</p>
--	--

Kuraattori	
ASIA	TEHTÄVÄT
Vastuu	<ul style="list-style-type: none"> - osallistuu aktiivisesti koulun yhteisölliseen opiskeluhoultotyöhön - vastaa opiskelijoiden oppimisen ja hyvinvoinnin sekä sosiaalisten ja psyykkisten valmiuksien tukemisesta - velvollisuus ohjata opiskelija saamaan muita opiskeluhoollon palveluja sekä muuta erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia ja nuoria tukevaa toimintaa -Toimia osana opiskeluhoollon monialaista tiimiä
Ennaltaehkäisevä toiminta, yhteisöllinen opiskeluhoolto	<ul style="list-style-type: none"> - oppilaan kehityksen ja oppimisen riskien varhainen tunnistaminen - toimii aktiivisena oppilaitoksen opiskeluhoolloryhmän jäsenenä - työskentely luokkien ja ryhmien kanssa - nivelvaihteyöskentely
Lapsen hyvinvoinnista huolehtiminen koulupäivän aikana	<p>Saatavilla olo</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppilaalla oikeus päästä viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä ja kiireellisissä tapauksissa samana tai seuraavana päivänä kuraattorin puheille <p>Kuraattori työskentelee erilaisten</p> <ul style="list-style-type: none"> - käyttäytymiseen ja sopeutumiseen - koulumotivaatiovaikeuksiin - poissaoloihin - tunne-elämään - sosiaalisiin suhteisiin - perheeseen tai - koulunkäyntijärjestelyihin liittyvien syiden parissa.
Kodin ja koulun yhteistyö, kasvatuskumppanuus	<p>Yhteisötasolla</p> <ul style="list-style-type: none"> - edistää kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä - osallistuu vanhempainiltoihin <p>Yksilötasolla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppilaan kanssa työskenneltäessä tehdään yhteistyötä tarvittavissa määrin ja tarvittaessa oppilaan toiveet huomioiden

<p>Huoli lapsen hyvinvoinnista herää, yksilökohtainen opiskeluhoito</p>	<p>Oikeus saada opiskeluhoillon kuraattoripalveluja - Oppilas itse, huoltaja tai muu henkilö pyytää</p> <p>Yhteydenotto opiskeluhoillon kuraattoripalvelujen saamiseksi - Oppilaitoksen tai opiskeluhoillon työntekijän arvion perusteella tarvitaan kuraattoripalveluja - Tehdään yhdessä opiskelijan kanssa ja annetaan tiedoksi kotiin</p> <p>Annetaan riittävä tuki ja ohjaus - oppilaan psykososiaalisen kokonaistilanteen selvittäminen, tuen tarpeen arviointi ja tarvittavan verkoston kokoaminen ja koordinointi - sosiaalisten selvitysten ja arviointien tekeminen sekä asiantuntijalausuntojen antaminen</p>
<p>Opiskeluhoillon monialainen asiantuntijaryhmä</p>	<p>Yhteistapaaminen huoltajien, oppilaan ja tarvittavien asiantuntijoiden kanssa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ryhmän kutsuu koolle se, jolle asia luontevimmin kuuluu. Käytetään suostumuslomaketta, jolla saadaan oppilaan/huoltajan kirjallinen suostumus kokoonpanolle. 2. Tarvittaessa tiedotetaan rehtoria 3. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön, joka huolehtii kirjaamisesta oppilashuollon kertomukseen.
<p>Konsultointi</p>	<p>Antaa konsultaatiota koulun työntekijöille ja huoltajille oppilaita koskevissa oppimiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä.</p> <p>Pyytää konsultointia opiskeluhoillon ulkopuolisista palveluista kuten, sosiaalipalveluista, perheneuvonnasta jne.</p> <p>Toimia osana opiskeluhoillon monialaista tiimiä yhdessä kouluterveydenhoitajan ja -psykologin kanssa.</p>
<p>Lastensuojelullinen huoli herää</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultoidaan tarvittaessa opiskeluhoillon henkilöstöä 2. Yhteydenotto lastensuojeluun: - nimetön konsultointi lastensuojelun päivystysnumerossa virka-aikana p. 044 7865 313 tai 044 7865 343 (vaihte 03 44331)
<p>Pyyntö lastensuojelutarpeen arvioimiseksi (Lsl 25a§)</p>	<p>Lastensuojeluilmoituksen sijaan viranomaisen voi tehdä yhdessä lapsen tai hänen huoltajansa kanssa pyynnön lastensuojelutarpeen arvioimiseksi. Pyyntö tehdään kirjallisesti.</p> <p>Kiireellisissä tilanteissa pyydetään soittamaan lastensuojelun päivystysnumeroon virka-aikana</p>
<p>Lastensuojeluilmoitus (Lsl 25§)</p>	<p>Opetustoimen palveluksessa tai luottamustoimessa olevat henkilöt tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivat henkilöt sekä kaikki terveydenhuollon ammattihenkilöt ovat velvollisia salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoittamaan kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelun tarpeen selvittämistä.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ilmoituksen tekee huolen havaitsija

	<ul style="list-style-type: none"> - Kyseessä on ilmoittajan oma arvio tilanteesta (ei ole toisen käden tietoa) - Toisen ilmoitusvelvollisuus ei poista omaa - Usean tahon ilmoitukset (esim. terv. hoitaja/opettaja) tulleet ilmoitukset auttavat lastensuojelua muodostamaan kokonaiskäsityksen lapsen tilanteesta - saadaan tarkennettua oleelliset asiat <p>2. Tehdään kirjallisena. Kiireellisissä tilanteissa pyydetään soittamaan lastensuojelun päivystysnumeroon virka-aikana.</p> <p>3. Puhutaan huolesta ja ilmoituksen tekemisestä lapsen ja huoltajien kanssa etukäteen (poikkeuksena lapseen kohdistuva väkivalta/sekuaalinen hyväksikäyttö, jolloin konsultoidaan välittömästi sosiaalityöntekijää)</p>
--	--

Koulupsykologi	
ASIA	TEHTÄVÄT
Vastuu	<ul style="list-style-type: none"> - osallistuu aktiivisesti koulun yhteisölliseen opiskeluhoultotyöhön - vastaa oppilaiden ja opiskelijoiden oppimisen ja hyvinvoinnin sekä sosiaalisten ja psyykkisten valmiuksien tukemisesta - velvollisuus ohjata opiskelija saamaan muita opiskeluhoillon palveluja sekä muuta erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia ja nuoria tukevaa toimintaa - Toimia osana opiskeluhoillon monialaista tiimiä yhdessä kouluterveydenhoitajan ja -psykologin kanssa.
Ennaltaehkäisevä toiminta, yhteisöllinen oppilashuolto	<ul style="list-style-type: none"> -Tukee oppilaan psyykkistä hyvinvointia ja oppimista yhteistyössä perheiden ja muun koulun henkilökunnan kanssa. -Tarjoaa oppilaille keskustelutukea sekä psykologisia tutkimuksia. -Tarjoaa koulun henkilökunnalle matalan kynnyksen mahdollisuuden konsultoida psykologia. -Edistää psyykkistä hyvinvointia kouluyhteisössä. -Osallistuu opiskeluhoitoryhmiin, ennaltaehkäisevään kehitystyöhön ja hankkeisiin sekä tiedottaa kouluyhteisössä psyykkisen hyvinvoinnin tukemisesta.
Lapsen hyvinvoinnista huolehtiminen koulupäivän aikana	<p>Voi olla mukana pohtimassa käytännön järjestelyjä ja toimintatapoja, tarjota tutkimus-/tukikäyntejä tai ohjata muun avun piiriin, jotta lapsi voisi koulussa mahdollisimman hyvin.</p>
Kodin ja koulun yhteistyö, kasvatuskumppanuus	<p>Yhteisötasolla</p> <ul style="list-style-type: none"> – edistää kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä <p>Yksilötasolla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opiskeluhoiltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa - oppilaan kanssa työskenneltäessä tehdään yhteistyötä tarvittavissa määrin ja tarvittaessa oppilaan toiveet huomioiden

<p>Huoli lapsen hyvinvoinnista herää, yksilökohtainen opiskeluhoito</p>	<p>Koulupsykologi palvelee lapsen oppimiseen ja tunne-elämään (esim. pelot, mieliala, käytöspulmat) liittyvissä kysymyksissä. Vanhemmat/oppilas voivat ottaa suoraan yhteyttä, työntekijät heidän suostumuksellaan.</p>
<p>Opiskeluhoillon monialainen asiantuntijaryhmä</p>	<p>Yhteistapaaminen huoltajien, oppilaan ja tarvittavien asiantuntijoiden kanssa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ryhmän kutsuu koolle se, jolle asia luontevimmin kuuluu. Käytetään suostumuslomaketta, jolla saadaan oppilaan/huoltajan kirjallinen suostumus kokoonpanolle. 2. Tarvittaessa tiedotetaan rehtoria 3. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön, joka huolehtii kirjaamisesta oppilashuollon kertomukseen.
<p>Konsultointi</p>	<p>Antaa konsultaatiota koulun työntekijöille oppilaita koskevissa oppimiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä.</p> <p>Pyytää konsultointia muilta psykologeilta/psykiatrilta, Toimia osana opiskeluhoillon monialaista tiimiä yhdessä kouluterveydenhoitajan ja -psykologin kanssa.</p>
<p>Jatkotyöskentely</p>	<p>Ohjaa tarvittaessa eteenpäin neuropsykologiseen kuntoutukseen, toimintaterapiaan, perheneuvolaan, nuorisopsykiatrian tiimiin tai koululääkärille, mikäli tarvitaan erikoissairaanhoidon palveluja</p>
<p>Lastensuojelullinen huoli herää</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultoidaan tarvittaessa oppilashuollon henkilöstöä 2. Yhteydenotto lastensuojeluun: - nimetön konsultointi lastensuojelun päivystysnumerossa virka-aikana p. 044 7865 313 tai 044 7865 343 (vaihte 03 44331)
<p>Pyyntö lastensuojelutarpeen arvioimiseksi (Lsl 25a§)</p>	<p>Lastensuojeluilmoituksen sijaan viranomaisella voi tehdä yhdessä lapsen tai hänen huoltajansa kanssa pyynnön lastensuojelutarpeen arvioimiseksi. Pyyntö tehdään kirjallisesti.</p> <p>Kiireellisissä tilanteissa pyydetään soittamaan lastensuojelun päivystysnumeroon virka-aikana</p>
<p>Lastensuojeluilmoitus (Lsl 25§)</p>	<p>Opetustoimen palveluksessa tai luottamustoimessa olevat henkilöt tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivat henkilöt sekä kaikki terveydenhuollon ammattihenkilöt ovat velvollisia salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoittamaan kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelun tarpeen selvittämistä.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ilmoituksen tekee huolen havaitsija <ul style="list-style-type: none"> - Kyseessä on ilmoittajan oma arvio tilanteesta (ei ole toisen käden tietoa) - Toisen ilmoitusvelvollisuus ei poista omaa - Usean tahon ilmoitukset (esim. terv.hoitaja/opettaja) tulleet ilmoitukset auttavat lastensuojelua muodostamaan kokonaiskäsityksen lapsen tilanteesta - saadaan tarkennettua oleelliset asiat

	<p>2. Tehdään kirjallisena. Kiireellisissä tilanteissa pyydetään soittamaan lastensuojelun päivystysnumeroon virka-aikana.</p> <p>3. Puhutaan huolesta ja ilmoituksen tekemisestä lapsen ja huoltajien kanssa etukäteen (poikkeuksena lapsen kohdistuva väkivalta/sekuaalinen hyväksikäyttö, jolloin konsultoidaan välittömästi sosiaalityöntekijää)</p>
--	--

Kouluterveydenhoitaja	
ASIA	TEHTÄVÄT
Vastuu	<ul style="list-style-type: none"> -edistää ja seuraa opiskelijoiden tervettä kasvua ja kehitystä, hyvinvointia ja opiskelukykyä - tunnistaa opiskelijoiden varhaisen tuen tarpeet ja ohjaa tarvittaessa jatkohoitoon ja tutkimuksiin - osallistuu aktiivisesti koulun yhteisölliseen opiskelijahuoltotyöhön <p>Toimii osana opiskeluhuollon monialaista tiimiä yhdessä kouluterveydenhoitajan ja -psykologin kanssa.</p>
Ennaltaehkäisevä toiminta, yhteisöllinen opiskeluhoolto	<p>Yhteisöllinen oppilashuolto:</p> <ul style="list-style-type: none"> -vanhempainillat, teemapäivät, ryhmätoiminta ja koko luokan ohjaustunnit esim. murrosikään tai elintapoihin liittyen sekä osallistuminen kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksiin kolmen vuoden välein - Yksilökohtainen oppilashuolto: vuosittaiset terveystarkastukset ja tarvittavat seurantakäynnit - Nivelvaihteyöskentely
Lapsen hyvinvoinnista huolehtiminen koulupäivän aikana	<ul style="list-style-type: none"> - tarvittavat ohjauskäynnit koko luokalle esim. toisen oppilaan sairaudesta - tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen sekä hoitoonohjaus - oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa
Kodin ja koulun yhteistyö, kasvatuskumppanuus	<ul style="list-style-type: none"> -vanhempainillat - vanhemmat kutsuttuina mukaan laajoihin terveystarkastuksiin - yhteydenotot (wilma, puhelin, sähköposti)

<p>Huoli lapsen hyvinvoinnista herää, yksilökohtainen opiskeluhoito</p>	<p>huoli useamman oppilaan hyvinvoinnista herää liittyen samaan asiaan (esim. sisäilma, päihteet)</p> <ul style="list-style-type: none"> - tiedotetaan asiasta yhteisöllistä oppilashuoltotyöryhmää, jossa sovitaan vastuut - oppilaan kanssa asian puheeksiotto, keskustelu, ohjaus tarvittaessa oppilashuollon palvelujen piiriin, josta tieto huoltajalle. - huolen jakaminen vanhempien kanssa: puhelinkeskustelut, tapaamiset, ohjaus tarvittaessa oppilashuollon palvelujen piiriin - huolen edelleen jakaminen oikean tahon kanssa, konsultointi: <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto 10px auto;">HUOLI</div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-bottom: 20px;"> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; width: 25%;">Oppimiseen liittyvä (POL)</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; width: 25%;">Terveysteen liittyvä (Oppilashuoltolaki)</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; width: 25%;">Sosiaaliset ja psyykkiset vaikeudet (Oppilashuoltolaki)</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; width: 25%;">Opettaja, erityisopettaja, koulupsykologi</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; width: 25%;">Koululääkäri</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; width: 25%;">Luokanopettaja/-valvoja ja /tai kuraattori, erityisopettaja, koulupsykologi,</div> </div> </div>
<p>Opiskeluhoillon monialainen asiantuntijaryhmä</p>	<p>Yhteistapaaminen huoltajien, oppilaan ja tarvittavien asiantuntijoiden kanssa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ryhmän kutsuu koolle se, jolle asia luontevimmin kuuluu. Käytetään suostumuslomaketta, jolla saadaan oppilaan/huoltajan kirjallinen suostumus kokoonpanolle. 2. Tarvittaessa tiedotetaan rehtoria 3. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön, joka huolehtii kirjaamisesta oppilashuollon kertomukseen.
<p>Konsultointi</p>	<p>- tarpeen mukaan annetaan ja pyydetään konsultaatiota muilta ammattilaisilta</p> <p>Toimia osana opiskeluhoillon monialaista tiimiä yhdessä kouluterveydenhoitajan ja -psykologin kanssa.</p>
<p>Lastensuojelullinen huoli herää</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultoidaan tarvittaessa oppilashuollon henkilöstöä 2. Yhteydenotto lastensuojeluun: - nimetön konsultointi lastensuojelun päivystysnumerossa virka-aikana p. 044 7865 313 tai 044 7865 343 (vaihte 03 44331)
<p>Pyyntö lastensuojelutarpeen arvioimiseksi (Lsl 25a§)</p>	<p>Lastensuojeluilmoituksen sijaan viranomaisella voi tehdä yhdessä lapsen tai hänen huoltajansa kanssa pyynnön lastensuojelutarpeen arvioimiseksi. Pyyntö tehdään kirjallisesti.</p> <p>Kiireellisissä tilanteissa pyydetään soittamaan lastensuojelun päivystysnumeroon virka-aikana</p>
<p>Lastensuojeluilmoitus (Lsl 25§)</p>	<p>Opetustoimen palveluksessa tai luottamustoimessa olevat henkilöt tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivat henkilöt sekä kaikki terveydenhuollon ammattihenkilöt ovat velvollisia salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoittamaan</p>

	<p>kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelun tarpeen selvittämistä.</p> <p>1. Ilmoituksen tekee huolen havaitsija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kyseessä on ilmoittajan oma arvio tilanteesta (ei ole toisen käden tietoa) - Toisen ilmoitusvelvollisuus ei poista omaa - Usean tahon ilmoitukset (esim. terv. hoitaja/opettaja) tulleet ilmoitukset auttavat lastensuojelua muodostamaan kokonaiskäsityksen lapsen tilanteesta - saadaan tarkennettua oleelliset asiat <p>2. Tehdään kirjallisena. Kiireellisissä tilanteissa pyydetään soittamaan lastensuojelun päivystysnumeroon virka-aikana.</p> <p>3. Puhutaan huolesta ja ilmoituksen tekemisestä lapsen ja huoltajien kanssa etukäteen (poikkeuksena lapseen kohdistuva väkivalta/sekuaalinen hyväksikäyttö, jolloin konsultoidaan välittömästi sosiaalityöntekijää)</p>
--	---

Psykiatrinen sairaanhoitaja	
ASIA	TEHTÄVÄT
Vastuu	<ul style="list-style-type: none"> - osallistuu koulun yhteisölliseen opiskeluhooltotyöhön kutsuttaessa - tuo ammattitaitonsa ja näkemyksensä ryhmän työskentelyyn - ohjaa tarvittaessa oppilaan muiden palvelujen piiriin (perheneuvola, Pirkkalan nuorisopsykiatrian työryhmä)
Ennaltaehkäisevä toiminta, yhteisöllinen opiskeluhoolto	<ul style="list-style-type: none"> - Yhteisöllinen opiskeluhoolto: Osallistuminen opiskeluhooltoryhmän työskentelyyn - Yksilökohtainen opiskeluhoolto: keskustelukäynnit oppilaiden kanssa
Lapsen hyvinvoinnista huolehtiminen koulupäivän aikana	<ul style="list-style-type: none"> - saatavilla olo (kouluilla paikalla ennalta sovittuina päivinä sekä tarpeen mukaan) - keskustelukäynnit tapahtuvat koulupäivän aikana
Kodin ja koulun yhteistyö, kasvatuskumppanuus	<ul style="list-style-type: none"> - oppilaan kanssa työskennellessä yhteistyö sovitusti vanhempien kanssa; yhteydenpito (wilma, puhelin, sähköposti), neuvottelut

<p>Huoli lapsen hyvinvoinnista herää, yksilökohtainen opiskeluhoito</p>	<p>huoli puheeksi oppilaan kanssa, ohjaus tarvittaessa muiden palvelujen piiriin, josta tieto huoltajalle.</p> <ul style="list-style-type: none"> - huolen jakaminen vanhempien kanssa: puhelin keskustelut, tapaamiset, ohjaus tarvittaessa oppilashuollon palvelujen piiriin - huolen herätessä työntekijällä tai vanhemmalla, on hän yhteydessä psykiatriseen sairaanhoitajaan <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; margin: 10px 0;">Oppimiseen liittyvä (POL)</div> <div style="border: 1px solid green; padding: 5px; margin: 10px 0;">Opettaja, erityisopettaja, koulupsykologi</div>
<p>Opiskeluhoollon monialainen asiantuntijaryhmä</p>	<p>Yhteistapaaminen huoltajien, oppilaan ja tarvittavien asiantuntijoiden kanssa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ryhmän kutsuu koolle se, jolle asia luontevimmin kuuluu. Käytetään suostumuslomaketta, jolla saadaan oppilaan/huoltajan kirjallinen suostumus kokoonpanolle. 2. Tarvittaessa tiedotetaan rehtoria 3. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön, joka huolehtii kirjaamisesta oppilashuollon kertomukseen.
<p>Konsultointi</p>	<p>- tarpeen mukaan annetaan ja pyydetään konsultaatiota muilta ammattilaisilta</p>
<p>Jatkotyöskentely</p>	<p>Ohjaa tarvittaessa eteenpäin neuropsykologiseen kuntoutukseen, toimintaterapiaan, perheneuvolaan, nuorisopsykiatrian tiimiin tai koululääkärille, mikäli tarvitaan erikoissairaanhoidon palveluja</p>
<p>Lastensuojelullinen huoli herää</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultoidaan tarvittaessa oppilashuollon henkilöstöä 2. Yhteydenotto lastensuojeluun: - nimetön konsultointi lastensuojelun päivystysnumerossa virka-aikana p. 044 7865 313 tai 044 7865 343 (vaihte 03 44331)
<p>Pyyntö lastensuojelutarpeen arvioimiseksi (Lsl 25a§)</p>	<p>Lastensuojeluilmoituksen sijaan viranomaisella voi tehdä yhdessä lapsen tai hänen huoltajansa kanssa pyynnön lastensuojelutarpeen arvioimiseksi. Pyyntö tehdään kirjallisesti.</p> <p>Kiireellisissä tilanteissa pyydetään soittamaan lastensuojelun päivystysnumeroon virka-aikana</p>
<p>Lastensuojeluilmoitus (Lsl 25§)</p>	<p>Opetustoimen palveluksessa tai luottamustoimessa olevat henkilöt tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivat henkilöt sekä kaikki terveydenhuollon ammattihenkilöt ovat velvollisia salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoittamaan kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelun tarpeen selvittämistä.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ilmoituksen tekee huolen havaittaja

	<ul style="list-style-type: none"> - Kyseessä on ilmoittajan oma arvio tilanteesta (ei ole toisen käden tietoa) - Toisen ilmoitusvelvollisuus ei poista omaa - Usean tahon ilmoitukset (esim. terv. hoitaja/opettaja) tulleet ilmoitukset auttavat lastensuojelua muodostamaan kokonaiskäsityksen lapsen tilanteesta - saadaan tarkennettua oleelliset asiat <p>2. Tehdään kirjallisena. Kiireellisissä tilanteissa pyydetään soittamaan lastensuojelun päivystysnumeroon virka-aikana.</p> <p>3. Puhutaan huolesta ja ilmoituksen tekemisestä lapsen ja huoltajien kanssa etukäteen (poikkeuksena lapseen kohdistuva väkivalta/ seksuaalinen hyväksikäyttö, jolloin konsultoidaan välittömästi sosiaalityöntekijää)</p>
--	--

Oppilaitoksen työntekijä arvioi, että opiskelija tarvitsee opiskeluhoitopalveluja, hänen on otettava viipymättä yhteyttä koulu- tai opiskeluterveydenhuollon työntekijään, opiskeluhoollon kuraattoriin tai psykologiin yhdessä opiskelijan kanssa. Yhteydenotto tulee siis tehdä viipymättä, kun huoli opiskelijasta herää. Samalla luovutetaan tiedossa olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot.

9 MONIAMMATILLINEN YHTEISTYÖ KOULUN ULKOPUOLELLE

Monialaista yksilökohtaista opiskeluhoitoa toteutetaan aina tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Opiskeluhoollon käytännön toteuttaminen edellyttää opetus-, terveys- ja sosiaalitoimen välistä yhteistyötä. Lisäksi yhteistyösuhteet nuorisotoimen, pelastustoimen sekä poliisin suuntaan nähdään tärkeiksi oppilashuollossa. Opiskeluhoollossa korostuu eri aloilla toimivien osaajien välinen yhteistyö.

Asiantuntijaryhmän kokoaa se, jolla huoli herää. Ryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijan, tai ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumuksella. Pienten lasten, esimerkiksi esiopetusikäisten ja alkuopetuksessa olevien osalta suostumuksen antaa aina huoltaja. Asiantuntijaryhmän on nimettävä keskuudestaan vastuhenkilö. Monialaisen asiantuntijaryhmän työskentelystä laaditaan yksittäistä opiskelijaa koskeva opiskeluhoolltokertomus, johon kirjataan opiskelijan tiedot, toteutetut ja suunnitellut opiskeluhoolltoimenpiteet. Opiskeluhoolltolain 20 § määrittelee tarkemmin, mitä opiskeluhoolltokertomukseen kirjataan.

Moniammatillisuuden keskeisenä toimintamuotona kouluilla ovat oppilashuollon palveluiden oma monialainen koulukohtainen tiimi, jolla lain mukainen oikeus jakaa keskenään tarvittavaa tietoa oppilaan tuen ja palveluiden järjestämisessä. Toinen keskeinen muoto on asiakohtaisesti koottavat yksilölliset monialaiset opiskeluhoolltoimenpiteet asiantuntijaryhmät. Toimivan moniammatillisuuden lähtökohta on tuntee yhteistyökumppanin tietotaito, jotta yhteistyötä voidaan rakentaa toiminnan tasolle. Joustava yhteistyö oppilaiden hyvinvoinnin tukemiseksi mahdollistuu vain, kun toimijat tuntevat toisensa, toiminta saadaan näkyväksi ja toimijoilla on sekä aikaa että yhteisiä työkaluja.

Moniammatillisen yhteistyön erilaisista asiantuntijuuksista tuleekin luoda hyvinvointipalvelujen kokonaisuus, joka joustaa oppilaan arjessa. Hyvin toimivassa asiantuntijuudessa jokaisella toimijalla on oma alueensa, jota arvostetaan. Tärkeä osa toimivaa moniammatillista yhteistyötä on toimiva

viranomaisten välinen konsultaatio, jonka merkitys korostuu opiskeluhoitotyössä. Riittävän aikaisen konsultaation käyttö oman työn tukena on suositeltavaa.

9.1 Vapaa-aikapalvelut

Nuorisotoimi järjestää kerho ja leiritoimintaa yhteistyössä koulujen henkilökunnan kanssa. Yhteistyön toimenpiteet ovat tilannesidonnoisia; tarve voi tulla suoraan koulun henkilökunnalta (rehtori, opettajat, kuraattori, terveydenhoitajat, psykiatrinen sairaanhoitaja) tai suoraan oppilailta. Toiminta voidaan järjestää nuoriso-ohjaajan toimesta tai yhteistyössä koulun henkilökunnan kanssa.

Etsivä nuorisotyöntekijä toimii yhtenäiskoululla ja pitää esimerkiksi 9lk keväisin etsivän oppitunnin osana oppilaan ohjausta. Koululla työskentelee koulunuorisotyöntekijä, joka toimii osana yhteisöllistä opiskeluhoiltoa sekä yhteistyötahona opiskeluhoillon palveluihin.

9.2 Perheneuvola

Perheneuvolan tehtävänä on tukea ja edistää lasten ja nuorten myönteistä kehitystä vanhempien kanssa. Ohjausta ja neuvontaa annetaan perheen ihmissuhteisiin sekä lasten ja nuorten kasvatukseen ja kehitykseen liittyvissä kysymyksissä.

Perheneuvolaan ei tarvita lähetettä, vaan vanhempien on mahdollista olla yhteydessä puhelinaikana suoraan työntekijöihin. Palvelut ovat luottamuksellisia ja maksuttomia. Perheneuvolassa työskentelee 1 psykologi ja 1 perheneuvoja. Lisäksi perheneuvolan työntekijöillä on käytössään konsultoiva nuorisopsykiatri kerran kuukaudessa.

Perheneuvolan ja koulupsykologin työ- ja vastuunjako on sovittu siten, että perheneuvolan psykologille ohjautuvat/ohjataan oppilaat ja heidän perheensä seuraavissa asioissa: vanhemmuuteen, kasvatuksellisiin kysymyksiin ja perhedynamiikkaan liittyvät pulmat sekä lapsen kehityksen, käyttäytymisen ja laajemman tunne-elämän arvioinnin tarve. Perheneuvolapsykologin toimenkuvassa korostuukin mielenterveydellinen työ sosiaali- ja terveystoimen alaisuudessa, kun taas koulupsykologin työnkuvassa korostuvat oppilaan oppimiseen ja oppimisen tukeen liittyvät työt, kuten tiedollistaidollisen tutkimustarpeen arvioiminen ja suorittaminen tai psyykkisen tilan kartoitus ja jatkohoitoon ohjaus, tukikäynnit oppimiseen liittyvissä tai oppimista rajoittavissa kysymyksissä sekä laajemmin työyhteisöissä ja yksilölliset monialaiset opiskeluhoillon asiantuntijaryhmät.

9.3 Lastensuojelu

Lastensuojeluilmoituksen voi tehdä, kun havaitsee tai tietää sellaista, minkä vuoksi lastensuojelun tarve on syytä selvittää. Ensisijaisesti kannattaa kuitenkin pyrkiä yhteisymmärrykseen lapsen ja huoltajien kanssa. Tällöin voidaan tehdä yhdessä pyyntö lastensuojelun tarpeen arvioimiseksi. Kouluilla voidaan ennen lastensuojeluilmoituksen tekoa yhdessä lapsen ja huoltajien kanssa pohtia, onko perheellä/koululla riittäviä keinoja tai onko sellaisia ennaltaehkäiseviä tukitoimia, joiden avulla huolenaiheet vähenisivät. Lastensuojeluilmoituksen sijasta ilmoitusvelvollinen henkilö voi täyttää ilmoitusvelvollisuutensa ottamalla yhteyttä sosiaalitoimeen yhdessä lapsen tai hänen vanhempansa kanssa. Jos yhteydenottoa ei kuitenkaan ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista tehdä yhdessä huoltajan kanssa, on ilmoitusvelvollisen tehtävä lastensuojeluilmoitus.

Lastensuojeluilmoituksen voi tehdä kuka tahansa, jos havaitsee tai saa tietää sellaisia seikkoja, joiden vuoksi lapsen lastensuojelun tarve on henkilön oman arvion perusteella syytä selvittää.

Lastensuojeluasian vireille laittamisessa on aina pyrittävä yhteistyöhön lapsen ja vanhempien kanssa. Lapsen ja hänen vanhempiensa kanssa yhteisymmärryksessä tehty yhteydenotto turvaa paremmin yhteistyötä jatkossakin ja siten myös palvelujen jatkuvuutta.

Ilmoitus tulee tehdä, vaikka lapsi tai perhe sen tekemisen kieltäisi, mikäli siihen on aihetta. Viranomaiset tekevät ilmoituksen omalla nimellään. Toisen tahon ilmoitusvelvollisuus ei poista omaa ilmoitusvelvollisuutta. Mahdolliset useammalta taholta tehdyt ilmoitukset auttavat lastensuojelua muodostamaan kokonaiskäsityksen asiasta. Pääsääntöisesti lastensuojelun tiedot kerrotaan avoimesti lapselle ja huoltajille.

Kaikki yhteydenotot ja lastensuojeluilmoitukset käsitellään. Niiden pohjalta tehdään sosiaalihuoltolain mukainen palvelutarpeen arviointi. Lapsiperheiden sosiaalipalveluissa järjestetään yhteistyöneuvotteluita yhdessä perheen ja koulun kanssa tarpeen mukaisesti. Sosiaalityöntekijä voi antaa lapsen salassa pidettäviä tietoja koululle silloin, kun ne ovat välttämättömiä koulutuksen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta.

Huoltajien ja lapsen kanssa keskustellaan avoimesti ilmoituksen tekemisen tarpeesta, mikäli se on mahdollista. Ilmoitus pitää tehdä, vaikka lapsi tai perhe kieltäisi, jos siihen on aihetta. Viranomaiset tekevät ilmoituksen omalla nimellään. Ilmoitus on tehtävä viivytyksettä. Kyseessä on ilmoittajan oma arvio tilanteesta. Toisen tahon ilmoitusvelvollisuus ei poista omaa velvollisuutta. Usean tahon kautta tulleet ilmoitukset auttavat lastensuojelua muodostamaan kokonaiskuvan lapsen tilanteesta. Pääsääntöisesti kaikki lastensuojelun tiedot kerrotaan avoimesti huoltajille ja lapsille. Kaikki lastensuojeluilmoitukset käsitellään. Kaikki avohuollon tukitoimet ovat perheille vapaaehtoisia.

Lastensuojelussa järjestetään yhteisiä neuvotteluja perheen, sosiaalityön ja koulun kanssa, kun se on tarkoituksenmukaista. Sosiaalityöntekijä voi kertoa koululle ja opiskeluhuollon palveluihin tietoja, joita koululla ja opiskeluhuollon palveluissa välttämättä tarvitaan lapsen hoidon järjestämiseksi.

9.4 Erikoissairaanhoito

Koulut tekevät tiivistä yhteistyötä yksilökohtaisen oppilashuollon osalta Pirkamman hyvinvointialueen kanssa. Opiskeluhuollon palveluilla on omat konsultaatorakenteensa. Oppilaiden kohdalla tehdään Tarvittaessa yhteistyötä erikoissairaanhoidon toimijoiden kanssa. Kihniön kunta on mukana VIP-verkostossa, joka mahdollistaa konsultaation mm. Sairaalakouluihin.

9.5 Poliisi

Poliisin koulujen kanssa tekemä yhteistyö on ennalta estävän poliisitoiminnan merkittävä toimintamuoto. Poliisi antaa asiantuntijakonsultaatiota koulujen tarvitsemissa turvallisuuteen liittyvissä ongelmatilanteissa sekä toimii tarvittaessa erilaisissa työryhmissä. Myös käytännön toiminta on mahdollista esim. rangaistusvaatimusten kirjaamisen tai rikosilmoitusten tekemisen muodossa. Yhteystiedot löytyvät Sisä-Suomen poliisilaitoksen kotisivuilta: Ennalta estävä toiminta Pirkanmaalla.

10 HENKILÖTIETOJEN SALASSAPITO JA KÄSITTELY

Opiskeluhoitokertomukset liitetään opiskeluhuollon rekisteriin, jota ylläpitää koulutuksen järjestäjä. Monialaisen asiantuntijaryhmän vastuuhenkilö huolehtii, että opiskelijan tiedot ja hänen

tukemiseensa liittyvät toimenpiteet kirjataan opiskeluhuoltokertomukseen. Opiskeluhuollon palvelujen eli kuraattori- ja psykologipalvelujen sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon asiakas- ja potilaskirjaukset tehdään sosiaali- ja terveydenhuollon järjestelmiin. Asiakas- ja potilastietojen rekisterienpitäjänä toimii hyvinvointialue.

Yksilökohtaisessa opiskeluhuoltotyössä käsitellään monia oppilasta ja hänen perhettään koskevia salassa pidettäviä tietoja. Oppilaitoksen henkilöstön ja muiden yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseen osallistuvien salassapitovelvoitteista säädetään mm. perusopetuslain 40 §:ssä, viranomaisten julkisuudesta annetun lain 22§:ssä (asiakirjasalaisuus) ja 23 § (vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto).

Salassapitoperusteista säädetään julkisuuslain 24§:ssä. Oppilashuollon kannalta tärkeimmät salassapidon perusteet sisältyvät 24§:n 1 momentin 25, 30 ja 32 kohtiin. Salassa pidettäviä asioita ovat mm. yksilöllistä opiskeluhuoltoa koskevat asiakirjat sekä yksilöllisen monialaisen opiskeluhuollon asiantuntijaryhmän työskentelystä tehdyt kirjaukset, tiedot terveydentilasta, sosiaalihuollon asiakkuus, psykologiset testit/tutkimukset ja henkilön yksityiselämä. Oppilashuoltorekistereistä säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltolain 21§:ssä ja oppilashuoltorekisteriin sisältyvien tietojen salassapidosta oppilas- ja opiskelijahuoltolain 22§:ssä.

Lisäksi opiskeluhuollon rekistereihin tallennettavien tietojen käsittelystä säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ja henkilötietolaissa. Monialaisen opiskeluhuollon asiantuntijaryhmän rekisteriä (oppilashuoltorekisteri) ylläpitää koulutuksen järjestäjä, joka nimeää rekisterille vastuuhenkilön. Vastuuhenkilö määrittelee tapauskohtaisesti käyttöoikeudet tallennettaviin tietoihin. Rekisteriin tallennetaan monialaisessa yksilökohtaisessa oppilashuollossa laadittavat oppilashuoltokertomukset sekä muut yksittäistä opiskelijaa koskevat asiakirjat.

Potilasasiakirjat tallennetaan potilasrekisteriin ja oppilashuollon kuraattorin asiakaskertomukset tallennetaan opiskeluhuollon kuraattorin asiakasrekisteriin, joiden rekisterinpitäjänä toimii palvelut järjestänyt hyvinvointialue. Tietoja voidaan luovuttaa tietoon oikeutetulle teknisen käyttöyhteyden avulla, mutta on varmistettava tietojen suojausten asianmukaisesta huolehtimisesta.

Koulun henkilöstö ei saa antaa sivullisille monialaisen opiskeluhuollon asiantuntijaryhmän asiakirjoihin sisältyviä tai muuten tietoonsa saamia yksittäistä opiskelijaa koskevia salassa pidettäviä tietoja ilman asianomaisen henkilön tai hänen laillisen edustajansa kirjallista suostumusta tai tiedon luovuttamiseen oikeuttavaa lain säännöstä. Sivullisella tarkoitetaan henkilöä, joka ei osallistu oppilaan yksilökohtaisen oppilashuollon tarpeen selvittämiseen tai sen toteutukseen.

Monialaisen opiskeluhuollon asiantuntijaryhmän jäsen ei saa käyttää asiantuntijaryhmän jäsenenä saamia salassa pidettäviä tietoja muuhun kuin oppilashuoltoon liittyvään tehtävään. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseen osallistuvilla on kuitenkin oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhuollosta vastaavalle viranomaiselle yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämisen ja toteuttamisen kannalta välttämättömät tiedot (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 23§). Salassapitovelvoitteista poikkeamisesta säädetään lisäksi julkisuudesta annetun lain 7 luvussa.

Perusopetuslain 40§ mukaisesti on oppilaan yksilökohtaiseen oppilashuoltotyöhön järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä oppilaan opettajalle ja tämän lain mukaisesta opetuksesta ja toiminnasta vastaavalle viranomaiselle oppilaan opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Oppilaan huoltajan tai muun

laillisen edustajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella voidaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömiä salassa pidettäviä tietoja pyytää myös muilta tahoilta. Opetuksen järjestäjällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maksutta oppilaan opetuksen järjestämiseksi välttämättömät tiedot sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaiselta, muulta sosiaalipalvelujen tai terveydenhuollon palvelujen tuottajalta sekä terveydenhuollon ammattihenkilöltä. Tiedon luovuttamista arvioitaessa joudutaan harkitsemaan muun muassa, onko kysymys sellaisesta tiedosta, joka on välttämätön oppilaan tai muiden oppilaiden turvallisuuden varmistamiseksi. Luovutettava tieto voi koskea esimerkiksi sellaista oppilaan sairautta, joka tulee ottaa opetustilanteissa huomioon. Jokainen opiskeluhoitotyöhön osallistuva vastaa omalta osaltaan siitä, mitä tietoja hän luovuttaa. Vaikka tiedon luovuttamiselle olisikin edellä todettu lain tarkoittama peruste, yhteistyön ja luottamuksen rakentamiseksi ja turvaamiseksi on syytä pyrkiä aina ensisijaisesti hankkimaan oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumus salassa pidettävän tiedon luovuttamiseen. Jos opiskelija siirtyy toisen koulutuksen järjestäjän koulutukseen, aikaisemman koulutuksen järjestäjän on pyydettävä opiskelijan tai tarvittaessa hänen huoltajansa suostumus siihen, että uudelle koulutuksen järjestäjälle voidaan siirtää opiskeluhoollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia opiskeluhoollon jatkuvuuden kannalta.

Sen sijaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot toimitetaan salassapidon estämättä viipymättä toiselle opetuksen järjestäjälle tai lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjälle. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen tai koulutuksen järjestäjän pyynnöstä. Vaikka koko esiopetuksen ja koulun henkilökunta on vaitiolovelvollinen, yksittäisen lapsen ja nuoren henkilökohtaisia asioita ei saa käsitellä yleisesti ilman lupaa esimerkiksi henkilöstön kokouksissa tai opettajanhuoneessa.

11 OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA

Opetuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa monialaisen opiskeluhoollon ohjausryhmä. Koulun opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa koulukohtainen opiskeluhoolloryhmä. Vastuu ryhmien toiminnasta on rehtoreilla, jotka kokoavat palautetta oppilailta, opettajilta, huoltajilta sekä opiskeluhoollon eri toimijoilta.

Opiskeluhoollon toimintaa arvioidaan lukuvuosittain. Keskeisistä tuloksista tiedotetaan oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille. Opetuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen opiskeluhoollopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa opiskeluhoollon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta. Arvioinnissa käytetään apuna kunnassa jo olemassa olevia hyvinvoinnin seurannan mittareita.

12 OPISKELUHUOLTOA OHJAAVAA LAINSÄÄDÄNTÖÄ

- [Oppilas- ja opiskeluhoollolaki 1287/2013](#)
- [Terveystoimien laki ja siihen liittyvät asetukset 1326/2010](#)
- [Sosiaalihuollolaki 1301/2014](#)
- [Lastensuojelulaki sekä siinä säädetyt velvoitteet 417/2007](#)
- [Perusopetuslaki 1998/628](#)
- [Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 523/2015](#)

- Nuorisolaki 1285/2016
- Tupakkalaki 2016/549
- Työturvallisuuslaki 738/2002
- Julkisuuslaki 621/1999
- Henkilötietolaki 523/1999
- Sähköisen viestinnän tietosuojalaki 516/2004

Keskeiset opiskeluhuollon suunnittelua ja toteuttamista ohjaavia suunnitelmia ovat

- 1) Kihniön kunnan kuntakohtainen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, johon sisältyy opiskeluhooltoja koskeva osuus,
- 2) Kihniön yhtenäiskoulun opetussuunnitelma

